

DEBRECZENI ÚJSÁG

Tekintetes

mrak

ELŐFIZETÉSI ÁRA HELYBEN ÉS VIDEKEN
HÁROM PENGŐ, NEGYEDÉVRE 9 PENGŐ,
EGYES SZÁM VÁSÁRLÁSÁNÁL ÁRA
HÉT-KÖZ NAP 19 FILL., VASÁRNAP 26 FILLER
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T. 141

MAJDUFOLD

FELELOS SZERKESZTŐ:

VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY.

SZERKESZTŐSEG ÉS NYOMDA: JÓZSEF
KIR. HERCEG-UTCA 16. SZÁM ALATT.
SZERKESZTŐSEG TELEFONSZÁMA 3-48.
A NYOMDA TELEFONSZÁMA 3-47.
KIADÓHIVATAL KOSSUTH-U. 3. I. E. T. 141

Halló, Bratislava

(In.) A „csehszlovák” rádió hallgató-nótákat huzat. Edesbús dallamokat, a cigánymuzsika százéves emlékeit. „Aszongyák, nem adnak engem galambomnak...” állítólag most szlovákiai himnusz. Roppant büszkéek a csehek, hogy népi muzsikánk felszívta egykor a tót melódiák borongását s a régi jó cigányzene, mely hosszú századok alatt a nyugati hangnemrendszerben minden csemet összeirasztott, kitermelte a mult század magyar zenéjét, azt a népies dalmuzsikát, de bizonyos csoportja nemielem meg a faji költészet lényegének.

Mig a pentatonikus dallamfajta, mely egyet jelent az ősmagyar zenével, épen az ötfoku hangsor következtében „idegen” ériék az ezüsttörös és szivar-illatos Grand Calet-k világában, a magyaros frazeológia, nyugati dallamstílus már szelvényben-hosszában polgáriogot nyert nemzeti életünkben. És nem az a baj, hogy hozzácsoktunk a hetifokus skálához, nem a mult század dalköltészetét kicsinyeljük, csak feltjük a magyar muzsika sejsát, mely ezen az uton már odáig jutott, hogy jobban megéri Sas náci legújabb nótáskönyvét, mint — mondjuk — a Rájoni-codex, vagy Kodály-gyűjtemény ősi, nemzeti szépségeit. Nagyon sok fajmagyar iszonyodik a nyitrai folklore, vagy a székely dalgyűjtés léleknevelő erejétől, de ugyanakkor egy betyáros mulatságot már el sem tud képzelni Zerkovitz Bélának ragime-osított „baka-csárdás”-a nélkül.

És itt érkezünk el a Bratislavához. Már mint a pozsonyi leadó hullámhosszán... A confériencier cseh nyelven hadar. Annyi keveset megértünk, hogy következnek a csehszlovák melódiák. És felhangzik nyomban egy régi, bús hallgató-nóta. S aztán a második, harmadik. Valamennyihez „csehszlovák” szöveg. Magyarokat és tótokat így szédíti a csehek hazugságpropagandája. Megmozgatják a szívüket, tüllükbe huzzák a régi szeretet melódiát, épügy, mint Bukarestben, hol székely csárdások zúgnak a mikrofon előtt, — székely csárdások oláhos földolgozásai.

Fordítunk egyet a kereső tárcsán. Halló, halló, itt Rádió, Budapest. Sok-sok jóakarát, de kevés eredmény. Egyik cigány a másik után. Néhány mūdál és braziliai tangó, perzsavásár és szabad-e május éjt-szakákon lépni minden orgonát. S azután fölzeneg egy régen elcsépelet hacacaré. Nyolctól-kilencig Zerkovitz-est. „Ti muzsikus lelkek, ti bohém fiúk...” Hát elbírja ezt a trianoni sors mikrofonja? Hát miért nem adunk most gyergyói zenét és

miért nem rikatjuk Mónár Annáék fogadliteni szívét?... ott fönt, a bukovinai falucsakában... és miért nem parirozzuk ki Bratislavát, hogy sirvafakadjon Pozsony?... hogy Nyitrában, Zséren a magyar sirató zengjen és meghallhassák a surányi tótok, hogy eljön még egyszer a földi kurucok napja:

„Ta Suranska sigota
Z Nyitru sa savira,

Tam Bercesenyi general
Svoj tábor prezira...”

Mennyi dalt, muzsikát, milyen sok erőt és életet vihet egy rádió-hullám! Nemcsak sóhajt, vagy elfutó szellőt, mely végigfűtül a kismárki ítemplom felett, de zengő dalt, örömet, bánatot, magyar szívünknek minden rezdülését, hogy létté legyen és vérré váljék a ver-

gődő szivekben. Piros, áramló, szép magyar vérré, mely visszafelül a bratislavai mikrofonnak és belekiált a fekete éjtszakába, hogy megreszkessen a négytornyú várfal és minden jó magyar lélek... ma is, holnap is, holnapután is, százszor, ezerszer, mindig... mindaddig, amíg csak meg nem szólal a bratislavai leadó hangja: „Halló, halló... itt rádió Pozsony!”

Európa konszolidációjának érdeke az integer Magyarország visszaállítása

Ujabb nagyjelentőségű tanulmány egy angol lapban a trianoni béke revíziójáról

London, november 25.

A Whitehall Gazette című folyóirat hosszabb tanulmányban foglalkozva Magyarország helyzetével, megállapítja, hogy a magyar trón kérdése kizárólag Magyarország belügye, amelyet mesterségesen fújtak fel nemzetközi kérdéssé. Attól nem kell tartani, hogy a magyar nemzet, vagy a kormány Európát befejezett tények elé akarná állítani, ellenkezőleg, továbbra is nyugodtan és méltóságteljesen fogják várni a helyzet természetes feloldását, mely az összes igazságtalanságok elintézésére hivatott új békekongresszushoz vezetni. Európa erkölcsi rekonstrukciójának egyik főfeltétele Magyarország összes nemzetközi kötelezettségeitől való megszabadítása, a benemavatókzási elv helyreállítása. A kismántának merész betolakodása a magyar királyság legbensőbb szentélyébe, amely Európa

szívében több, mint ezeresztendőn át megőrizte teljes politikai függetlenségét, egyáltalában nem rokonszenves látvány és kétséget ébreszt a kisanantállamok ugynevezett területmagnövekedési jogossága iránt. Ha van magyar irredentizmus, úgy az nem a monarchikus alkotmánynak, hanem annak a ténynek a folyománya, hogy a Kárpátoktól az Adriáig terjedő terület 896. óta magyar föld volt, hogy a kontinens legfőbb földrégi és gazdasági egysége, amely nem maradhat soká szétszakítva.

A tanulmány szerint a kisanantant beavatkozásának igazi célját Bacon mondása jellemzi, hogy „az önző ember felgyujja szomszédja házát, hogy annál a tűznél süthesse meg peccenyéjét.” Érthető, hogy a magyarok meg vannak győződve arról, hogy a kisanantant a szemtelen impe-

rializmus álarca alatt a magyarság végleges kiirtására tör és hogy Magyarországot állandó anarchia örvényébe akarja taszítani. Európának meg kellene hiúsítani ezeket a törekvéseket, mielőtt még késő volna.

A tanulmány végül kiemeli, hogy a magyarság meggyökeresedett királyhűsége a Szent Korona elméleiben testesül meg. A magyar Szent Korona nem pusztán múzeumi érték, hanem az igazi szentek szentje. Ha Ford, Morgan, Rockefeller és Rothschild összes vagyonukat összeadnák, nem vásárolhatnák meg maguknak azt a kedvtelést, hogy csak egy pillantást vehessenek a magyar szent koronára. Az európai civilizáció érdeke, hogy ez a ritka, szinte páratlan politikai erény eszoritlanul fennmaradjon, mint Európa egyik legértékesebb büszkesége és a kontinens erkölcsi rekonstrukciójának szilárd alapja.

A SZOVJETLÁZADÁS RÉSZLETEI

Világbojkottot kell létrehozni Szovjetország ellen

Az orosz emigránsok szenzációs kiáltványa a civilizált nemzetekhez

Páris, november 25.

Az Európában élő emigráns oroszok nagybizottsága kiáltvánnyal fordult a civilizált államok kormányához és közvéleményéhez. A kiáltványban részletesen foglalkoznak a kommunisták pusztításaival, majd rámutatnak arra, hogy a kommunista hatalom nem azonosítható a normális állam hatalmával. Nem szolgálja a nép javát, idegen az or-

szágtól és a nemzetől. Internacionális szervezkedésével szociálista forradalmat szít az egész világon és Oroszországot terrortal tartja hatalmában. A közös üzembe kényszerített éhező paraszttal termelt gabonát épp úgy, mint a nemzet munkásságának egyéb termékeit és a régi Oroszország kincseit silány áron a világpiacra dobja, részben hogy idegen pénzzel hatalmát bizto-

sítsa, részben, hogy a világgazdaság alapját aláásva, mindenütt előidézzék a szociálista, gazdasági és politikai szétbomlást. A szabadon élő oroszok csak azt az egyet kérik, hazájuk és mártír-népük érdekében, hogy ne akadályozzák meg az orosz népek elnyomói ellen folytatott kitartó küzdelmüket azért, hogy a szovjetet segítik jogi elismerésükkel, szövetségükkel, hitellel, annál is in-

Ára 10 fillér.

Csukott bérautó
megrendelhető vidékre is. Telefon **17-16**

kább, mert veszedelmes saját országunkban megtűrni a fertőző kommunista tüziszket. Izolálják a szovjetet teljes és általános bojkottal — üdvözlét Hollandia és Norvégia gesztusának. — akkor le fogja magáról rázni az öt gyűlölt orosz nép. A többi államok pedig megszabadulnak a fertőzés veszélyétől és szászoros erőt nyerhetnek a régi gazdasági kapcsolatok visszaállításában a nagy és hatalmas Oroszországgal.

Kiev és Kazán környékén véres harcok folynak

Az angol sajtó nagy figyelemmel kíséri az orosz forrongásról szóló híreket.

A Times egy értesül Rigából, hogy a kommunista párt központi bizottsága feloszlatta Georgia és Azerbejdzsán legfőbb kommunista testületét, mert ezekben a testületekben Sztalin-ellenes beindulások érvényesültek.

A Morning Post hitelt érdemlő forrásból jelenti, hogy a Kazán és Kíev közelében állomásozó helyőrségek fellázadtak és igen komoly harcok folynak. A zendülést a kazáni tizenhetedik ezred speciális zászlóalja kezdte meg. A zendülésre az szolgálattartott okot, hogy a parasztság fejenként az utóbbi időben csak három töltényt adott ki a katonáknak, helyett a szabályzat negyvenet ír elő. Ezzel szemben a cseka embereket korlátlan mennyiségben kaphatják muníciót. A zendülők megfélemezésére baskir hadosztályt vezényeltek. Mialatt Sztalinnak sikerült a Kremben legyűrni a jobboldali ellenzékét, az ország többi részén erőre kapott a forradalmi mozgalom. Moszkvából eltávolították a katonaságot és csak a legmegbízhatóbb cseka-alakulatokat hagyták ott.

Genfben kezdődnek meg a magyar-cseh kereskedelmi tárgyalások

Prága, november 25.

A Magyarország és Csehszlovákia között fennálló kereskedelmi szerződés revíziójának tárgyalására a magyar és csehszlovák delegáció Genfben ül össze. Genfben általános eszmecsere lesz szó néhány elvi kérdésben és azután a konkrét kérdések megvitatását Budapesten vagy Prágában fogják folytatni. A genfi tárgyalások csak rövid ideig fognak tartani, viszont a részletkérdések megbeszélése pár hétig elhúzódik.

Ezer kommunista meg-támadott egy newyorki vendéglőt

London, november 25.

Newyorkban a múlt étel körülbelül ezer főnyi kommunista tömeg a 34. utcában megakart rohanni egy vendéglőt, mert a vendéglős hír szerint, a kommunisták kal kötötte megvezetés ellenére, szakszervezeti alkalmazottakat tart. A zavargókat százfőnyi rendőrség csak hosszabb dulakodás után tudta szétverni. Az általános dulakodás során egy rendőr és egy kommunista súlyosan megsebesült. Tízet kommunistát letartóztattak.

Bethlen hazaérkezett berlini utjáról

Bécs, november 25.

Bethlen István gróf miniszterelnök délelőtt 9 óra 30 perckor Berlinből való hazautaztában kíséretével együtt Bécsbe érkezett. A miniszterelnök a pályaudvarról egyenesen a magyar követségre ment, ahol gróf Ambrózy Lajos követ villásreggelen látta vendégül. A miniszterelnök 11 óra 20 perckor folytatta útját Budapestre.

Budapest, november 25.

Bethlen István gróf miniszterelnök a délután 4 óra 5 perckor érkező bécsi gyorsvonattal Budapestre érkezett. A keleti pályaudvaron a miniszterelnökség tisztviselői és több előkelő politikus várta a magyar miniszterelnököt. Ugyanazzal a vonattal, a mellyel Bethlen megérkezett, jött ismét Budapestre Le Trocner les volt miniszter, a francia szenátus tagja. Le Trocner a Magyar Külügyi Társaság meghívására érkezett a fővárosba. A pályaudvaron De Vieme francia követ és Eötvény Olivér, a Külügyi Társaság igazgatója fogadta. Trocner budapesti tartózkodása alatt, báró Sztérynyi József elnök-

lésével alakul meg az európai vám szövetség magyar csoportja.

Prága, november 25.

A hivatalos Cseke Slovenska Republika Bethlen gróf berlini látogatásával összefüggésben megállapította, hogy Bethlen már kilenc éve áll a magyar kormány élén és belpolitikai helyzete teljesen szilárd, mert erős kormánytöbbségre támaszkodik. Ez a tény félreérthetetlenül azt mondja, hogy az a politika, amelyet Bethlen gróf képvisel, a stabilitás politikája. Ez annyit jelent, hogy Bethlen miniszterelnök az ország nevében és felhatalmazásával köthet meg, ha nem is szövetséget, de legalább megállapodásokat más államokkal bizonyos közös irányelvekről és taktikáról.

A lap ezután figyelmeztet arra, hogy Bethlen gróf már Rómában is járt több ízben és bizonyos összefüggést lát a lap abban, hogy éppen Olaszország, Németország és Magyarország az a három állam, amely leghevesebben propagálja ezidőszerint a revíziós propagandát.

Az oláh kormány belebukik takarékosági akciójába

Kolozsváron a kormány lemondásáról terjedtek el hírek

Bukarest, november 25.

Az Adeverul hosszabb cikkben foglalkozik a belpolitikai helyzettel. Megállapítja, hogy esetleges kormányválság esetén a jelenlegi kormány helyére csak az Argentoianu által összeállított kabinet jöhet. A kormányválság alapja és az Adeverul cikke annak tulajdonítható, hogy a kabinet tagjai között ellentétek merültek fel.

Kolozsváron tegnap olyan hírek terjedtek el, hogy a kormány már beadta a lemondását, mint hogy a költségvetési tervezetben előírt csökkentéseket nem tudta keresztülvinni.

Kedden este minisztertanács volt, amelyen Mironescu elnökölt. A minisztertanács az egyes miniszterek beszámoltak a költségvetés csökkentésére irányuló tárgyalásokról. Az eddigi tárgyalásoknak eredménye az, hogy a költségvetés, amely a múlt évben 36 milliárd volt, körülbelül 31 és félmilliárd leire lesz leszállítható. A minisztertanács foglalkozott ezután a köztisztviselők álláshalmozásának kérdésével és elhatározta, hogy ebben az ügyben sürgősen törvényjavaslatot dolgozzon ki, amelyet azután a költségvetéssel együtt fog tárgyalni a parlament.

Nagyváradon elfogták a hamis ötpengősök gyártóját és megtalálták a hamisító gépeket

Mivel nem oláh állampolgár, azonnal kiadják a debreceni rendőrségnek

(A Debreceni Újság tudósítójától.)

Kedden értesítést kapott a debreceni rendőrség a nagyvárad rendőrségtől, hogy Dorongoldal-utca 16. szám alatt elfogták a debreceni rendőrség által pénzhamisításért körözött Kállai Sándor cipésmestert. A nagyvárad rendőrség értesítése szerint Kállairól kiderült, hogy nem is oláh állampolgár, mert nem ontáit csak megúrta az oláh hatóságok. Ez a körülmény megkönnyíti Kállai kiadatását, mert ebben az esetben nem szükséges diplomáciai uton kikérni, hanem már a mai napon átszállíthat Debrecenbe.

E mögött az értesítés mögött egy bonyolult pénzhamisítási ügy húzódik meg, amit a debreceni rendőrségnek rövid három nap alatt sikerült teljesen tisztázni.

Pénteken délelőtt, amint azt szem-

batni számunkban már megírtuk, egyik Hatvan-utcai trafikban Pap László kocsiíjnyező tanuló dohányvásárlás után egy hamis ötpengőst adott vissza, amit azonnal beszolgáltatott a rendőrségre. A rendőrség éppen vizsgálat alá vették a hamis pénzdarabot, amikor hasonló esetben egy fiatal leányt kísértek fel a rendőrségre, aki Steiner József Árpád-téri üzletében hamis ötpengőssel akart fizetni.

A leány a kihallgatáson elmondta, hogy Kovács Etelkának hívják és Berettyóújfalun, Nagy-utca 3. szám alatt lakik és nem tudja, hogy a hamisítvány milyen módon került hozzá. A rendőrségnek gyanus volt a bemozdás és ráijesztettek a leányra. A nyomozást nagy erővel folytató Székely Mihály és Sári István detektívek már az első napon meg-

Minden kívánságát
kielégíti Kontsek Divatruháza

állapították, hogy Berettyóújfaluban nem lakhatik a leány, tehát hamis adatot mondott be. Amikor ezt fejére olvasták, akkor Szöllösi Etelkának adta ki magát és azt mondotta, hogy Biharkeresztesről jött Debrecenbe.

A nyomozás erről is megállapította, hogy hamis. A rendőrség, hogy ki fogjon a leány hazudozásain, egy fordulattal vallomásra bírta a leányt. Elmondották ugyanis a leánynak, hogy az apját elfogták és az mindent bevallott. A leány erre méregbe jött, elvesztette a fejét és vallani kezdett, mint a karikacsapás.

Elmondotta, hogy édesapja Kállai Sándor cipész, Nagyvárad, Dorongoldal-utca 16. szám alatti műhelyében gyártotta a hamis ötpengősöket. November 19-én jöttek át 16 darab hamis ötpengőssel és ebből 13 darabot Püspökladányban sikerült értékesíteni. Innen Debrecenbe jöttek, hogy itt is próbát tegyenek. Egyet sikerült is, de a másodiknál, az Árpád-téri üzletben felismerték a hamis pénzt. Azt is elmondotta a leány, hogy az édesapja az utcán várt rá és amikor őt a rendőrségre vitték, az édesapja egészen a rendőrség kapujáig kísérte és ott intett neki, hogy ne árulja el magát.

A leány tagadni is próbált, de a bizonyítékok és a kihallgatás módszerének a súlya alatt megtört.

Mivel valószínűnek látszott, hogy Kállai Sándor hazaszkótt Nagyváradra, a debreceni rendőrség megkeresést intézett Nagyváradra, ahol a bemozdott adatok alapján elfogták Kállai Sándort. A sóvénykerítés oldalában megtalálták a pénzhamisító gépeket. Kállai beismerő vallomást tett. Az ottani rendőrség letartóztatta. Ma szállítják át Debrecenbe.

A pénzhamisítók teljes bünlaisztroma ezzel koránt símes kimerítve. Kiderült, hogy Kállai és leánya két hónappal ezelőtt Hajduszárváron jártak, ahol Kovács Gyula rokkant koldusnak elbeszélétek, hogy a Balaton melől jöttek. Valószínű, hogy itt is hamisítványokat helyeztek el. A rendőrség megkeresést intézett ebben az irányban az illetékes hatóságokkal.

55.-ik Jótékonycélu
m. kir. Állami
SORSJATÉK.
Főnyeremény:
30.000 pengő.
Azonkívül
20.000 pengő
15.000 pengő
10.000 pengő
5.000 pengő
Összesen:
17.000 különböző
nyeremény.
Egész sorsjegy 3— pengő
Fél sorsjegy 150 pengő
Huzás: 1930. december
hó 10-én d. 3 órakor

Anglia állásfoglalásától függ a jövő háborújának sorsa

— mondotta dr. Haendel Vilmos a Ker. Nemzeti Lig keddi második vitaestjén — A Déi-muzeum előadó termét zsufolásig megtöltötte az előkelő közönség

(A Debreceni Újság tudóstíjótól.)

Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga debreceni osztálya kedden délután félhat órai kezdettel tartotta az „Integritás útja” című vitasorozatának második előadását a Déi Muzeum zsufolásig megtelt dísztermében, amely alkalommal dr. Haendel Vilmos egyetemi tanár, ligaelnök, a kiváló politikai tudós folytatta a nagyjelentőségű kérdés külpolitikai megvilágítását. Hogy az illusztris előadó mult keddi előadásának mekkora sikere volt, azt mindennél ékeesebben bizonyította a közönség óriási érdeklődése a második előadás iránt.

A nagy és előkelő publikum soraiban megjelentek: dr. Haendel Vilmosné, Serly Gusztávné, dr. Széll Lászlóné, Martinek Ferencné, özv. jékei Balogh Zsigmondné, Jármay Tamásné, Kazinczy Gáborné, dr. Pórszász Károlyné, a Dicsőfy nővérek, Fabók Albertné, Daán Ilona, nyelvtanárno a holgyek között, vitéz Nagy Pál ny. altábornagy, a debreceni Vitézi Szék kapitánya, Ruffy-Varga Kálmán felsőházi tag, gazdasági akadémiai igazgató, dr. Nábráczky Béla Hajdúvármegye főjegyzője, Piskay Árpád ny. őrnagy, földbirtokos, vitéz Lépecs Győző, ezredes, dr. Eszedi István a Déi-muzeum igazgatója, egyetemi magántanár, dr. Vattay József királyi főjegyző, Korbély József kormányfőtanácsos, a Bretttyó Árvízszabályozó Társulat igazgató-főmérnök, Serly Gusztáv vezérigazgató, vitéz dr. Bessenyei Lajos ref. főgimnáziumi igazgató, a Tanári Kör elnöke, dr. Rottler Béla, dr. Szarukán Zoltán királyi kuriai bíró, dr. Széll László gazdasági főtanácsos, akadémiai tanár, Szabó József ny. százados, dr. Visky Sándor királyi táblabíró, dr. Budaházi-Bruckner Ernő egészségügyi főtanácsos, Nábráczky István ny. őrnagy, Szabó József százados, Simák Tamás ny. főfelügyelő, Hegedűs Lajos igazgató, Szabó József ny. postafelügyelő, dr. Poszler Ernő járásbíró, dr. K. Nagy Zoltán törvényszéki bíró, dr. Tatay Zoltán városi tanácsnok, dr. Tervey Tamás, dr. Kertész Endre, dr. Körsösy János, dr. Kovács Béla, dr. Pócsy János, dr. Csáthy Dezső, dr. Nagy János, dr. Pórszász Károly ügyvédek, dr. Bögel József tb. városi főorvos, dr. Beznák Aladár egyetemi adjunktus, dr. Nyáry Béla főgimnáziumi tanár, Kertész Imre földbirtokos, dr. Pajor Győző igazgató, Fabók Albert ny. Máv. felügyelő és mások.

Dr. Haendel professzor előadása

Lelkes éljenzés közben lépett az előadói emelvényre dr. Haendel Vilmos, aki a mult alkalommal a diplomácia fontosságáról s az osztrák-magyar külügy katasztrófális hibáiról értekezett.

Tegnap előadása kezdetén Anglia és Németország között volt párhuzamot. Ha a földgömböt — mondotta — kettévágják és a középre körözöt tennének, akkor azt úgy lehetne forgatni, hogy London épen a föld középre esnék. A brit birodalomnak két nagy ereje van: a szén és a vas. Nagybritannia hatalmát mégsem ez a két gazdasági tényező, hanem a tenger tette naggyá. Az angolok mindig tengerészek voltak, hozzá szoktak ahoz, hogy negyven-ötven méteres árbócokon mászkálljanak s így a tengerészet adta nekik azt az erőt, ami hazájukat is naggyá tette. Jellemezte VII. Eduardot, aki

nagybátyja volt II. Vilmos császárnak s ennek ellenére személyi ellentét volt köztük. Párhuzamot vont a két uralkodó között, majd kifejtette, hogy II. Vilmos császár, bár nagytudományu, művelt uralkodó volt, a teljes emberismeret hiányában nem tudta úgy megválogatni államférfiit, mint I. Vilmos, aki Bismarkot és Moltkét választotta ki maga mellé. II. Vilmosnak nem tetszett Bismark s így elbocsátotta a kancellárságból. Akik utána jöttek, köztük Bethman-Hollweg, nem voltak gyakorlati emberek. Bethmann-Hollweg úgy tett, mint a professzorok szoktak. Ha valami kérdés előadódott, bevonult szobájába s díszertációt készített arról. Ennek köszönhető, hogy a németek visszatúsították Anglia ajánlatát, amikor ez a szövetséget felajánlotta nekik. Az angolok visszautasítást kaptak, de másodsor is szövetséget ajánlottak, meghozzá azzal, hogy ha a németek nem fogadják el, másokkal fognak szerződést kötni. A németek válasza másodsor is visszautasító volt. Nagybritannia így ment az oroszokhoz és megcsinálta az entente cordiale, ami a szívélyes együttműködés szerződési típusát jelenti.

Az angolok ennek ellenére ellentétben voltak: Afrikában a franciákkal és Ázsiában az oroszokkal. Az angolok óriási hatalmat képviseltek és amikor kitört a bur-angol háború, Anglia fehérek katonáinak először volt alkalmuk idegen fehérekkel hadakozni. Akkoriban nem kis kárörömmel megállapíthatjuk, hogy az angolok nem tudtak megbirkózni a burokkal, s már-már úgy látszott, hogy mégsem képvisel Nagybritannia olyan hatalmas erőt, mint amilyent a világ népei képzeltek róla.

Haendel professzor ezután a mult tanulságaiból következtetést vont le az egyes államok jövőendő erőviszonyairól. Kijelentette, hogy amiket el fog mondani, történelmi tényekből levont konzekvenciák s így a jövőendő illetőleg nem szólhat felelősséggel.

Ismertette az északamerikai unió viszonyait. Ez a nagyhatalom, mely a háború döntő erejét képviselte, — azért lépett be a világháborúba, mert féltette a pénzét s amikor a háború után Franciaországnak fizetnie kellett, a franciák ezt mondták: most többet fizetünk Amerikának, mint amennyibe az egész háború került. Beszélt az olaszokról, akik mindig s így nálunk is az érdeküket nézik. Hötendorfi Conrad még a béke boldog éveiben térkepeket és iratokat csapva a hóra alá, kihallgatásra jelentkezett I. Ferenc Józsefnél. Jelen-tette a királynak, hogy az olaszok árulása már be van bizonyítva s ezért Itália ellen azonnal meg kell indítani a háborút. Ferenc József Conradot formálisan kizavarta, pedig a háborút — mondotta Haendel professzor — mindig akkor kell megindítani, mikor az ránk nézve célszerű s nem akkor, amikor azt ránk kény-szerítik.

Az olaszok egvizben a párisi konferenciát otthagvták, mert látták, hogy a franciáktól az olasz-lakta területeket nem kaphatják vissza. Az olaszok és franciák kö-

zött ma is meg van az ellentét, mert az előbbieket vissza akarták szerezni Nizzát és Corsikát, ugy-szintén Máltát az azoloktól.

A németek szintén veszítettek területeket: Elzász-lotaringiát és Lengyelrészeket. Köztünk s a németek között a közeledés csak most kezd kialakulni, kivált a választások óta. Hogy ez mennyire jelentős az a németek szervezett-ségét mutatja, akik nem régebben három nap alatt százhuszezer acél sisakost tudtak porondra állítani. A németek hozzánk fognak csatlakozni.

A régi entente-nagyhatalmak között ott van még Oroszország, a mely most csöcselék uralom alatt szenved. Az ilyen országgal való szerződést sokan nem tartják helyesnek, de a politikában mindig az opportunitás számít. Az oroszok Lengyelországgal s Oláhországgal ma is szemben állanak, mert itt is területekről van szó. Bessarabiáról nemcsak a cári Oroszország, de még a szovjet sem mond le. Ha Szovjetoroszország mozgósít egyszer, ugy neki megv mind a két szomszédjának, de, hogy hol fog megállni, nem lehet tudni. Valószínű, hogy a Kárpátok előtt.

Bulgária hozzánk csatlakoznék ma is. Ez a barátság sokat jelent, különösen, ha tekintetbe vesszük, hogy Csonkamagyarország 92.000

Hol vásároljon?

Kontsek Divatárúházban

négvzet kilométerével szemben Bulgária területe 103.000 négyzet kilométer. Törökország szintén mellettünk marad. Erdekes Görögország kibékülése Törökországgal s ez a körülmény arra enged következtetni, hogy Görögország a jövő háborúiban semleges marad. A kimentent: álamai természetesen ellenségeink lesznek. Portugália mint Anglia örökös satellese, most is oda fog csatlakozni. A többi semleges államok ezentul is meg őrzik semlegességüket. Belgium azonban megint Franciaországhoz csatlakozik.

Mindezekből Haendel Vilmos azt a konkluziót vonta le, amit már első előadásában is kifejtett: a jövőendő háborúát Anglia állásfoglalása fogja eldönteni. Ahová Anglia csatlakozik, az lesz a győztes. A jelenlegi viszonyok azt sejtetik, hogy mi és Anglia egvűt leszünk.

A tudós professzor előadását szünni nem akaró, frenetikus tapsvihár fejezte be s ezzel a Ker. Liga nagyértékű előadásorozatának első fejezete véget ért. A további előadásokról a Debreceni Újság — Haiduföld legközelebb fog részletes tájékoztatást adni.

A belga kormány nem tervez semmiféle eljárást a Habsburg-családdal szemben

Belgium külügyminisztere megcáfolta a politikai összeesküvéstről elterjedt híreket

Brüsszel, november 25.

A külügyminiszter egy szocialista képviselőnek arra a kérdésére, hogy a kormány miképen szándékozik eljárni azokkal a külföldiekkel szemben, akik Steenockerzeelben összeesküvést szönek a Magyarországon most uralkodó kormányrendszer megdöntésére, kijelentette, hogy a szóban forgó külföldiek semmiféle nyilvános manifesztációt nem rendeztek és teljesen magánemberek

módjára ünnepeltek meg egy olyan eseményt, amelyet családi szempontból fontosnak tartottak. Ezen az ünnepségen, amelynek semmiféle nyilvános jellege nem volt, újságírók sem vettek részt. A külügyminisztert pedig biztosították arról, hogy néhány lapnak erről az ünnepségről szóló híradása nem felel meg a valóságnak. Az ügyet ezzel befejezték.

Letörik a drágaságot Olaszországban

Róma, november 25.

Olaszországban az olcsóbodási folyamat egyre több és több területet fog át. Róma kormányzója most elhatározta, hogy december elsejétől kezdve leszálítja a villamos- és autóbuzsmenedijakat. A villamosjegy ára 50 centesimi helyett 40 lesz (15 fillér helyett 12), az autóbuzsjegy pedig 80 cente-

simi helyett 70 (24 fillér helyett 21). Egyidejűleg a városi villamosművek is 10 százalékkal leszálítják szolgáltatásuk árát. Egész sor más város vezetősége is hasonló határozatokat hozott.

A fasiszta vendéglősszövetség elhatározta, hogy az ételék árát 10 százalékkal leszálítja.

A buvár élet-halál harca egy polippal a tenger fenekén

London, november 25.

Élet-halál küzdelmet vívott Sidney kikötőjében a tenger fenekén Charlie Messenger ismert buvár, ki 20 láb mélységben egy elsüllyedt bárkához akart láncot erősíteni, midőn óriási polip fonta körül kezét és lábát. Mig a buvárnak sikerült a szörnyeteg egyik csápját lefejtetni testéről, azalatt a többi tapadt rá sm ár-már úgy látszott, hogy elvész, amidőn sikerült elérnie a jelzőkötelet, amelyet hevesen megrántott. Midőn felhúzták a viz felszínére, a polip még mindig nem bocsátotta el áldozatát s a buvárbárka egész le-

génysege csak nagynehezen tudta letépni a szörnyeteget, amelynek teste két láb átmérőű, csápjai pedig egyenként két láb hosszúak voltak.

Kiszedték a méregfogát...

Erős mérég a nikotin, színek, tüdőnek, idegrendszernek kórok ellensége

Védje egészségét és szívjön nikotintól mentesít it dohánygyár mányt

A NIKOTEX-szivar és cigarettá minden trafikában kapható

HELYBELI ZRINYI PÁL KIROHANÁSA

A hasahalmi negyvennyócas kör-
lecke-picike laposkaja, az irinkó-
pirinkó „Debrecei Pogár” a sajtó-
hibákon kívül még közérdekkel is
foglalkozik. Hogy mást ne emlí-
tsünk: ostromozza a vámsorompót, a
Habsburg-dinasztiát, a közösüges
és halplatzos várospolitikát, a tope-
kát, makadámot és bñhument, hol
emezt, hol amaszt, egytorma erővel.
Tegnap azután nekinygrott a fajvéde-
lemnek. Régióta készült a „leszámol-
tás”-ra. Igen ám, csak hogy ez nem
olyan könyv. Visszavágni egy
szellemes röpizztal! Ugy, ahogyan
Kossuth Lajos is tudta... mert őt
szokták Kiss Pálék emlegetni, ha
hetvenöt belmunkatársal négy ol-
dalt szerkesztenek. De meg azért
igy is. Már mint a függetlenségi fo-
galmazás. Erről tesz bizonyosságot a
tegnapi kirohanás is. Hat hónap alatt
sikertől támadó cikkeket recen-
teni. Nem is egyet, de kettőt.

Az egyiknek ilyen a címe:

„Kolozsvári Borcsa Mihály
a liberális újságírók élén.”

Ugyebár hangzatos cím? Hát még
a tartalma! Le vagyon írva, hogy
„Kolozsvári” (..ha mi nem tudjuk
valakinek a nevét, inkább HKP-t
írunk...) élére állt a liberális újsá-
gírói karnak s ennek következtében
maga is liberálissá válik. „A válas-
tás egyhangú volt, sőt éppen olyan
oldalról jött javaslat az élők sze-
mélyének kiválasztására, ahonnan
fel sem tételhető.” (T. i. a liberá-
lisok oldaláról.) „Indokolás, hogy
Kolozsvári képviseli a vidéki rendet
a törvényhatóságban és a kisgyüle-
ben tehát képviseli az újságíró ren-
det is.”

Ez a klasszikus fogalmazás egy
borzasztó problémát takar: miért
nyilvánult meg a liberális újságírók
bizalma teljesen egyhangulag vitéz
Kolozsvári-Borcsa Mihály személye
iránt? Azért talán, mert bizottsági
tag Debreceiben? Ha nem csaló-
dunk, van Debreceiben egy liberális
lapszerkesztő: HKP... (azért rövi-
dítjük, mert nem akarjuk hibásan
írni)... ez a liberális lapszerkesztő
nemesak bizottsági, de országgyüle-
si tag is s esodák esodája, egyetlen
liberális újságíró sem gondolt a sze-
mélyére.

A kérdésre nem felelünk. Utóvé-
gre ez bizalom kérdése. Térjünk a
második cikkre.

„Liszt Nándor vicei”. — hangzik
a Helybeli Zrinyi Pál kirohanása. Ne-
kivágtat egy kéthetes atrocitásnak...
(az is lehet, hogy Liszt Nándor írta)
s megvádolja őt kegyeletségért. S
itt jön a vice. A „Debrecei Pogár”
beszámolt valami függetlenségi tea-
délutánról, amelyen H. Kis Pál, mű-
soron kívül, elszavalt egy Szaboles-
ka-verset. Hogy miért és melyiket,
azt elfelejtette megírni saját lapjá-
ban... Most azután elmondhatja het-
venöt munkatársának egyikével,
hogy ez nem is szavalt volt, hanem
kegyeletlen családi aktus: megemlé-
kezés Szaboleska Mihály s a Hegy-
megi-család baráti kapcsolatáról.

Ez azonban a házi organum hibá-
ja: miért nem írta meg mindjárt és
miért tette meg HKP-t s zavalómü-
vésznek? Talán azért, hogy „beug-
rasson”? Ha igen, ugy kénytelenek
vagyunk kijelenteni, hogy a DP csak
azért nem írta körül a fővezér sza-
valatát, mert mindenáron okot kere-
sett bizonyos sérelemre. Egyszóval
pedig az állítólagos viceit.

Az ici-pici kis napilapocska na-
gyon jól tudja, hogy a „Haiduföld”
írója nem tudott Hegyemeg-i család-
di jellegű beszédéről. **Ő neki ugyan-
is olyan gusztusa van, hogy okto-
brista vezérek előadásán nem szo-
kott résztvenni.** Egészségi helyzete
ilyen kilengéseket nem enged meg.
De mint újságíró is távolmarad. Ez
az a bizonyos „tabu”. Ami pedig azt

illeti, hogy valakire csak úgy rá-
mondják: „ezt meg ezt te írtad”, —
határozottan vakmerőség. Mi pél-
dául egyik támadó cikkről sem állí-
tanánk, hogy H. Kis Pál írta... Pe-
dig a mondatfüzésből, ragyogó sti-
lusból, a közéletben is jólismert vi-
lágos okfejtésből, a negyvennyócas
függetlenségi zsemalitásból erre le-
hetne következtetni...

Eltűnt egy tudományos expedíció Grönland szigetén

Berlin, november 25.

Ez év tavaszán Grönland belsejé-
ben levő jégmezőre tudományos
kutatások végzése céljából egy nagy-
német expedíció indult el. Az expe-
dióval csaknem két hónappal az-
előtt megszaktadt minden összeköté-
tetés és semmi hír sem érkezett
felőle.

Az expedíció a legközelebbi om-
berlaktól 400 kilométernyire
egy 3000 méteres magasságon levő
helyre megfigyelő állomást sze-
relt fel, azonban onnan sincs sem-

miféle hír. Az expedíció vezetője
Wegener tanár és dr. Löwe, aki-
nek felkutatására most Hollandiá-
ból segélyvákuó indult. Wegener ta-
nár a viláé egyik legelső és legta-
masztalabb Grönland-kutatója, csak
hogy ezuttal olyan vidékekre in-
dult, amelyeket még ő maga sem
ismert. Az expedíció sorsa most a
legnagyobb mértékben aggasztó,
mert a hőmérséklet a tengerszint-
mentén is —20 fok Celsius, a jég-
mezőkön azonban a szakértők szá-
mitása szerint mínusz 50 fok a fagy-
pont alatt vagy esetleg még több is.

Jugoszlávia az Adriától a Fekete tengerig akar terjeszkedni

Lázasan készülődnek a szerbek újabb támadó
háborúra

Bécs, november 25.

Az utóbbi időben mind komolyabb
és konkrétobb formában érkeznek
hírek Jugoszlávia háborús készülö-
déseiről. Már nem csupán az euró-
pai, hanem az amerikai sajtó is
szükségesnek látja, hogy nyomaté-
kosan rámutasson a veszedelemre,
amely Európá békéjét a nagyszerb
diktatura részéről fenyegeti. Sándor
király egy párisi lap munkatársa,
előtt tett nyilatkozatában a legnyo-
matékosabban kijelentette, hogy Ju-
goszlávia valóban magyarányu hadi-
készülődéseket tesz s mindössze azt
tagadta, mintha a készülődéseknek
offenzív jellegük volna.

Jugoszlávia hadikészülődései hosz-
szabb időre visszanyúlhatnak ugyan, de
feltűnően nagy méreteket az orszá-
gos honvédelmi tanács megalakulá-
sa óta öltöttek. A készülődések amál
feltűnőbbek, mivel Jugoszláviának
védelmi szempontból igen kedve-
zőek a határai, másrészt azok sem-
miképpen sincsenek összhangban a
súlyos gazdasági válságban vergődő
állam pénzügyeivel. Pénzügyi szem-
pontból azáltal vált lehetővé a kato-
nai reformok végrehajtása, hogy a
diktatura minden ellenkezés nélkül
rendelkezik az ország bevételei és
kiadásai felett. Ehhez járult még,
hogy Franciaország szövetségese-
nek 1.1 milliárdos franknyi fölszerel-
ési hitelt engedélyezett, ezenkívül
még másfél milliárd frankot juttat-
ott Jugoszláviának, hogy a straté-
giai vasutakat és utakat a magyar
és az olasz határ felé kiépítse, ille-
tőleg rendbehozza. A behívott tartá-
lékos katonák nem kevesebb, mint
hat utat építettek a laibachi meden-
ecéből az olasz határ felé és szeptem-
berben a Triglav-hegycsoportot tel-
jesen elzárták a turisták elől, miután
itt gyalogsági csapatok védelme
alatt utászászlóaljok erődítéseket
és utakat építettek. Figyelemremé-
lő, hogy még a Margburg közelében
elterülő hegységekben is, tehát az
osztrák határ közvetlen közelében.

magyarányu háborús előkészületeket
tesznek.

Az országhatárokon olyképen ké-
szítik elő a határvidék militarizálá-
sát, hogy a képviselőtestületek eddi-
gi polgári vezetőit aktív tisztekkel
és altisztekkel cserélik ki. Ugyanezt
a célt szolgálja egy aktív hadsereg-
parancsnoknak a Magyarországgal
határos Dunabánság bányáivá váló
kinevezése is. Éppen most érkezik
arról hír, hogy a Dráva-Bánság
(Laibach) élére szintén egy maga-
sabb tábormokot állítanak. Az előbb
említett előkészületeket még egyéb,
katonai szempontból szintén fontos
reformok egészítik ki. Így a straté-
giailag fontos területeken olyan
egészségügyi intézményeket létesít-
tettek, amelyek semmiképpen sin-
cesenek arányban az ottani lakosság
szükségleteivel.

Mindezek az előkészületek arra
mutatnak arra, hogy a belgrádi kor-
mány egy közeli háborúval szá-
mol. Miután azonban — most szö-
szerint idézzük a horvát emigrá-
ció függetlenségének a „Gries”-nek
jelentéséből — Jugoszlávia itt be-
kintetbe lévő szomszédainak „ag-
resszív” katonai szándékai nem le-
hetnek — hiszen Magyarország
meg van kötve Csehország és Ró-
mánia, Olaszország, pedig Fran-
ciaország által — így a Zsivkovi-
tábormok diktatúrája alatt álló Ju-
goszlávia csakis offenzív háborúra
teheti meg előkészületeit.

A „Bremener Nachrichten” a
„Narodna Odbrana” című belgrádi
hetilap a hasonló nevű hírhedt szer-
vezet hivatalos orgánumnak cikké-
vel foglalkozik. A „Narodna Od-
brana” súlyos szemrehányásokat
tesz a bolgároknak, mert nem akar-
nak az elővendő Jugoszláviához
csatlakozni.

Alhoz a birodalomhoz, mely az
Adriától a Fekete tengerig fog ter-
jedni. A „Bremener Nachrichten”
a „Narodna Odbrana” cikkét így
fogja fel: a „Narodna Odbrana”
háborús fenyegetéseit nagyon is ko-
molyan kell venni, miután ez a szer-
vezet nagy energiával és szivós-
sággal küzd kitűzött céljairól.

Elismerten legnagyobb választék Kontak Divatruházában

Jugoszláviában uralkodó rezan-
nyában nagyban támogatja ezt a háborús
propagandát már csak azért is,
hogy az ország belsejében uralko-
dó forrongásról a figyelmet a kül-
föld felé irányítsa. A jugoszláv ál-
lam legfontosabb kérdése a horvá-
tokkal való megegyezés, a hábo-
rus jármábau teljesen háttérbe szo-
rul.

A „New-York Evening Post” cikk
sorozat keretében a többi között a
következőket állapítja meg: Ju-
goszlávia ma az egyetlen hely Euró-
pában, ahol a háborút minden te-
kintetben ünneplik és ahol a titok-
ban egy új háboru után vágvakoz-
nak. A belgrádi hatalmasok mind
militaristák voltak és ma is azok.
Azt hiszik, hogy a háboru még na-
gyobb előnyöket és talán újabb or-
szágokat hozhat nekik. Azt hiszik,
hogy a háboru ugyanaz, mint az
amerikai számára az üzleti siker.

Változások

a spanyol kormányban

Madrid, november 25.

A hivatalos cátolatok ellenére a
lapok azt állítják, hogy a mai minis-
tertanácsban a kormányt át fogják
alakítani. A személyi változásokat
az teszi szükségessé, hogy Mar-
zo tábornok belügyminiszter lemondott.
A lemondást el is fogadták. A lemon-
dott Marzo tábornok helyét Matos-
sal, a volt közigazgatási miniszter-
rel töltötték be. Az új közmunka-
ügyi miniszter Estrada, az igazság-
ügyi miniszter pedig Javellán lett. Az
új miniszterek ma délután letették
az esküt.

Patkány invázió Esztergomban

Esztergom, november 25.

A vasárnapi hirtelen zápor, amely
vízözöntéknél zudult a városra, a Fe-
rene József-uti kanálisból egy egész
falka patkányt szorított az utcára.
Az ide-oda futkosó patkánysereg
nagy ribilliót keltett a járókelők kö-
zött. Egy öregasszony, akinek a ru-
hájára ugrott egy macskanagyságu
patkány, nagyot sikoltva álltán
eset össze. Zsitvay Sándor 10 éves
fiú az egyik patkányt úgy meg-
harapta a lábán, hogy az orvosnak
kellott bekötözni a sebet. A közeli
fűszárosítletek segédei zaklatták
el a patkánysereget.

TIZENNEGY INTERPELLÁCIÓ LESZ SZERDÁN A KÉPVISELŐHÁZBAN

Budapest, november 25.

A szerdai interpellációs napra tizen-
négy interpellációt jegyeztek be. Pa-
taki Gyula írásbeli interpellációjában
azt kéri a pénzügyminisztertől, hogy a
87 millió pengős kölcsönöleg tulajomó
részét a Nemzeti Bank céljaira fordítsa
általán az értelemben, hogy a N-zeti
Bank nagyobb mértékben tudjon hit-
leket folyósítani, Kéty Anna és Gál
Jenő a hadirokkantak ügyében inter-
pellál, Bárdos Ferenc pedig a magyar
ipar foglalkoztatásának egyes kérdéseit
terzi szóva. Ezenkívül több kisebb je-
lentőségű interpellációt fog elmondani
Görgey Imre, Reischl Richard, Szabó
István, Fitz Arthur, Propper Sándor és
Fehér Béla.

**Terjessze
a Debreceni Újságot**

Nyolcvanezer pengőbe kerül a debreceni inségesek téli segélyezése

Eddig már közel 74,000 pengő áll rendelkezésre A városi segítő-bizottság ülése

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Debrecen város segítő bizottsága, amelyet tudvalevőleg a népjóléti miniszter rendelkezése alapján megalakították, most tartotta első ülését dr. Hadházy Zsigmond főispán elnöklété alatt. Az ülés megnyitása után a főispán ismertette a bizottság megalakítására vonatkozó népjóléti miniszteri rendeletet, s megjegyezte, hogy Debrecen város már a rendelet megjelenése előtt kiépítette a maga inségakcióját.

Ezután dr. Csűrös Ferenc köznyelvelő tanácsnok számolt be az inségakció eddigi eredményeiről. Előadta, hogy a szociáldemokrata párt 2576 munkanélkülit írt össze. A polgármester az összeírottakat felülvizsgálta az adóhivatal tisztviselőivel, akik mindenkinél gondos környezeti tanulmányt végeztek. Megállapítást nyert, hogy a szociálisták olyanokat is felvettek a névsorba, akiknek segélyezésre semmiféle igényük nem lehetne. Így akadnak a névsorban olyanok, akiknek 18 hold földjük, három cséplőgarnitúrájuk, vagy 300 pengő havi nyugdíjuk volt és mégis mint munkanélküliek szerepeltek. Ilyen módon 317 egyént törölték a névsorból. 776-ot fakitermelésre, 449-et pláncrozásra osztottak be, 388 családot a Stefánia védőnői vizsgáltak meg s 603 családhoz tartozó egyént népkonyhára utaltak, 239 családot a segélyben fogtak részesíteni, 159 gyermeket a napközi otthonban helyeznek el, 188 gyermeknek ruhasegélyt adnak, 171 cipősegélyt kap, 26 családnak pénzületi támogatást nyújtanak, 86 család pedig élelmiszereket fog kapni. A népkonyhán november 18-án a kosztolatás megkezdődött. Az inségakcióból eddig 73.673 pengő áll rendelkezésre és a téli segélyezés előreláthatólag 84.000 pengőbe fog kerülni.

Magoss György dr. ny. polgármester ezután azt a kérdést terjesztette elő, hogy hányan jelentkeztek szükségmunkára.

Vásáry István dr. polgármester válaszában előadta, hogy 3174 egyént írtak össze s 587 családból 1427 egyént részesülhet segélyben. A többi csak munkát kaphat, 417-en vannak, akik az év folyamán hat hónapnál tovább dolgoztak, ezek számára egyelőre nem adnak segélyt, illetőleg munkát, mert a nehezebb helyzetben lévőket kell előnyben részesíteni.

Fakitermelésre rendkívül kevesen jelentkeztek, ami részint annak tudható be, hogy bizonyos oldalról izgatnak e munka elvállalása ellen.

A polgármester előadta ezután, hogy ebben az esztendőben a város hatmillió pengőt fordított közmunkákra, míg a jövő évre nyolcmillió van előirányozva. Igen sok ember fog alkalmazást nyerni a köztemető munkáinál, melyek már a kora tavasszal megkezdődnek és a város háza építésnél, amelyre azonban csak a jövő esztendő második felében kerül sor.

Ruffy-Varga Kálmán felsőházi tag felszólalásában nagy elismeréssel emlékezett meg ezután a polgármes-

ter érdemeiről, melyeket az inségakció megszervezése körül szerzett. Hegymegi-Kiss Pál azt követelte, hogy a segélyezést és a munkaalakalmnyújtást válasszák külön és addig míg munka van, sekinck ne adjanak segélyt.

Juhász-Nagy Sándor azt kérte, hogy a munkásság képviselői miért nincsenek jelen a bizottságban. Kérte, hogy azoknak a családtagjait, akik munkát nem vállaltak, ne sujtassák és a családtagoknak adjanak segélyt.

Dr. Hadházy Zsigmond főispán kijelentette, hogy Györki Imrét nem hívhatta meg, mert az nem lakik

Debrecenben. Különben is a népjóléti miniszter rendelete azt írta elő, hogy elsősorban a város tehetősebb és a segélyezés iránt érdekelt polgáraiból kell megalakítani a bizottságot.

Baltazár Dezső püspök kijelentette ezután, hogy a bizottságban a munkásság érdekeit ő is képviseli.

Lukács József piarista igazgató felszólalásában azt kérte, hogy a segélyezések során ne feledkezzenek meg az úgynevezett szemérmes szegényekről sem.

Vásáry István polgármester kijelentette, hogy az utóbbiak segélyezése a társadalmi egyesületek munkakörébe tartozik.

Ollinger Béla, a MANSZ elnöke bejelentette, hogy a társadalmi egyesületek, így elsősorban a MANSZ ezen a téren is meg fogják tenni kötelességüket.

A bizottság ülése ezzel véget ért.

A képviselőház elfogadta a kiszolgált katonák elhelyezéséről szóló törvényjavaslatot

Megkezdődött a villamos-energia javaslat tárgyalása

Budapest, november 25.

A képviselőház keddi ülésén Almásy László elnök bejelentette, hogy Rákosi Jenő szobrának november 30-iki leleplezésén a képviselőház küldöttsége Czettel Jenő aienök vezetésével jelenik meg. Ezután általánosságban elfogadták a kiszolgált katonák, esendörök, vándorok és folyamörök polgári elhelyezéséről szóló törvényjavaslatot. A törvényjavaslat általános vitáját — mint ismeretes — már a múlt ülésen befejezték és vitéz Gömbös Gyula honvédelmi miniszter válaszolt is a felszólalásokra, csupán a határozathozatal maradt a mai ülésre. Ma a részletes vitánál Kiss József szövegét fel és kérte, hogy az állások elhelyezésénél a hadiarvák is előnyben részesüljenek.

F. Szabó Géza megállapította, hogy hadseregünk színvonala az utolsó tízévekben nemhogy süllyedt volna, hanem lényegesen emelkedett. Várnai Dániel arra hívta fel a figyelmet, hogy a hadirokkantakat is méltányosan kezeljék az állások betöltésénél.

Vitéz Gömbös Gyula honvédelmi miniszter kijelentette ezután, hogy a B-listások érdekeit sem fogja sérelmi érní. Ezután a törvényjavaslat részleteiben is elfogadták és átterítették a villamos energia törvényjavaslat tárgyalására, amelyet Görgey István előadó ismertetett.

Malasics szocializálni akar...

Malasics Géza hangoztatta, hogy az egész villamosáramszolgáltatást állami kézbe kell venni, sőt a szénbányákat is államosítani kellene. Hivatkozott e tekintetben Anglia példájára. Nem szabad a magánvállalatok uyerészkesedési vágyának kiszolgáltatni a villamosáramot fogyasztó közönséget. Magánvállalatok túlságosan nagy reprezentatív adminisztrációval megdrágítják a termelést.

A dohányjövődék is csak azért tudják a mai minőségben forgalomba hozni gyártmányait, mert állam kezelésben van.

Fábián: Hát már mindent szocializáljuk?

Malasics: A szövetkezeteknél, a Hangyánál is, Futuránál is kifogásolni lehet az adminisztrációt.

Peidl Gyula: Nő tessék általánosítani. Ez az Általános Fogyasztási Szövetkezetre nem vonatkozhat.

Malasics Géza nem fogadja el a törvényjavaslatot.

Gyulai Sándor kövölte, hogy az energiatörvény rendelkezéseit nagyobb mértékben terjesszék ki.

Hegymegi és a földgaz

H. Kiss P. azt sürgette, hogy használják fel az alföldi földgázt is a villamosításra, mert így tiszszázalékkal olcsóbbá lehet tenni az energiaforrásokat. A javaslatot nem fogadta el.

Gáspárdy Elemér kiemelte, hogy óriási horderejű törvényjavaslatról van szó, amely alkalmas lesz arra, hogy az országot mai nehéz gazdasági helyzetéből kivessze.

Az elnök ezután napirendi indítványt tett, amely szerint a szerdai ülésen folytatják az energiatörvényjavaslat tárgyalását.

Györki Imre a szociálisták nevében indítványozta, hogy Ernszt Sándor népjóléti miniszternek egyik választói gyűlésen tett kijelentését tüzzék napirendre, amely szerint egyes belföldi tőkéseknek helytelenítette azt az eljárását, hogy tőkéjüket külföldre viszik.

Felkiáltások: Kik ezek a tőkések?

Györkit a fővárosi választás izgatja

Györki indítványozta még, hogy tüzzék napirendre a belügyminiszter rendeletét a fővárosi választási igazolványok postai szétküldéséről. Györkit beszéde közben izgalmas

**Nem titok,
már Ön is tudja
Legszebb árut Konték tartja**

kozorú zsoldokkal kísérték. Szász Károly is állandó zajban kezdte meg beszédét.

Fábián Béla: Hallgassuk meg Szász Károlyt, ő a tisztesség embere. Szász rámutatott arra, hogy a szociálisták indítványa olyan általánosságban mozog, hogy azt nem is lehetne napirendre tűzni. A népjóléti miniszter kijelentésével kapcsolatban hangoztatta, hogy hazafiatlanság az, ha a tőke ilyen válságos időkben külföldön akar elhelyezkedni. Samos azonban, nincsen törvényes rendelkezés ennek megakadályozására. Társadalmilag kell orvosolni a dolgot.

Pakocs József felszólalása után az elnök napirendi indítványát elfogadták és az ülés véget ért.

Grenoble polgármesterének köszönete Vásáry Istvánhoz

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Grenoble város polgármestere érdekes levelet írt dr. Vásáry Istvánhoz, aki megküldötte Grenoble polgármesterének Magyarország a civilizációért című munkát.

A grenoble-i polgármester hála-köszönetét fejezi ki a munkáért, amelyet nagy érdeklődéssel olvasott végig és elhelyezett a város könyvtárában, hogy ott a város lakosainak rendelkezésére álljon és azok megismerhessék belőle azokat az eredményeket, amelyeket Magyarország az általános civilizáció érdekében vívott harcban elért.

Megvaadtak a lovak két cigányasszonytól

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

Gondatlanságból okozott súlyos testiértes vétségével vádolta a királyi ügyészség Debreczen. Sándor hajduböszörményi földmivest, aki a vádirat szerint ez év nyarán felügyelet nélkül hagyta kétlovas szekérét. Közben, míg Debreczen a szekér mellett dolgozott, az uton megjelent két cigányasszony, akikől anyanyira megijedtek a lovak, hogy elragadták a szekeret. Vasas István ny. városi rendőr, hogy elejét vegye az esetleg bekövetkező szerencsétlenségnek, a lovak elé ugrott, de ezek eltaposták, keresztül ment rajta a szekér is, úgy, hogy eltört az oldalbordája. A debreczeni törvényszék dr. Rézler-tanácsa Debreczeni Sándort felmentette az ellene emelt vád alól, mert a bíróság nem látott okozói összefüggést a vádiratban megjelölt gondatlanság és a bekövetkezett szerencsétlenség között. Az ítélet jogerős.

**Keltetőgépek
műanyag**

**Bészler Lajosnál
a Csonkatorony mellett.**

**Kályhák,
tűzhelyek, kályhavédők, szénkupák
csővek legolcsóbban
Nagy vasúletében
Csepő 11. Forduló sarok.**

Mért eredményes a Debreceni Ujság hirdetése?
Mert a Debreceni Ujság a Tiszántul legrégibb és legelterjedtebb napilapja.

Levél Amerikából

Két hónap óta járom az Újvilágot. Keresem a szétszórtan élő magyarságot, hogy hirdessem nekik a viaszfalnak evangéliumát s kezét szorítsak velük. Helyenként megtekinthetünk a szemünk könnyharmattal. Megnyitnak a szívek s a hazaszeretethez olyan bizonyosságtételeit hallom naponta, hogy alig bírom elhordozni az ebből reám hármló felelősséget.

Eredetileg huszonnégy gyülekezethez nyertem meghívást, de időközben kétszerannyira is több lett már belőle. Egyik gyülekezet szinte kiragad a másik karjaiból, mert ugymondják, ők is odahaza akarnak jenni, ha csak egy pár órászkára is.

Egy ilyen rövid levélke keretében nem mernék arra vállalkozni, hogy vázoljam amerikai tapasztalataimat, vagy csak érintsem is az amerikai magyarság problémáit. Majd ha utam végére jutok s adataimat feldolgozom, rendszerbe foglalom: akkor jön el a számadás órája. Isten ehözza azt is, bizom és hiszek benne.

Most inkább arról hadt adjak számot, hogy az én lelke minden nap sőt minden órában hazáért az ó-hazába, mint itt nevezik. Hozzá tartozik ez az én missziómboz. Ottan hozom szívemben az oltártűzet, amit itt a magyar szívekben gyújtogatok. Hazáért lelke minden szeretetével esüggök debreceni egyházunk sorsán, életén, amely felől idekint annyi kérdéssel ostromolnak. Így értesültem arról, hogy a debreceni ősi gyülekezet úra lelkészválasztás előtt áll. Itt, a tavolban is kivesszem osztályrészem a felelősségből, amellyel, mint a gyülekezet, ezidő szerint legrégibb szolgálata tartozom s kálvinista magyar egyenességgel kijelentem, hogy az én meglátásom szerint, az az Istennek háttározott ajánlatása a debreceni gyülekezet számára, hogy Nagy István debreceni missziói és diakónissza-intézeti lelkész mellé kell álltamunk s őt kell a nagy felelősséget és terhet jelentő lelkész állásra elhívni. Tavol legyen, hogy én itt őt diesérgessem. Bizonyosságot tesz őjelőle, több, mint tíz éves debreceni szolgálata, a vasárnapi iskolák megteremtése, a belmisszió ügyének előbbvitale, a diakónissza-onthon taipraállítás, felvirágoztatása, külsőségek felkeresése s ama legveszélyeztetebb pontokon az egyházbontó szakták terjedésének megakadályozása.

Sokkal szerényebb ember vagyok, semhogy a magam egyéni véleményével az első helyre tolokodjam. De hazulról, egy tekintélyes csoporttól, akik máris Nagy István mellé sorakoztak: nyílt kérdést kaptam, nyílt állásiglalásra. Teszem ezt olyan tárgyilagossággal, mint senki más nem tehetné, hiszen nincs semmiféle értesülésem másirányu mozgalomról. Kérem azokat, kik e sorokból kiérzik felelősségem Isten előtt álló bizonyosságát, hogy a lélek erejével tegyék magukévá s megszásszorozott erővel zengjék tovább az én ízenetemet szelid, a távolból halkán hallatszósó szavát.

Buffaló, 1930 október 25.

URAY SÁNDOR
ret. lelkész.

Vásárlásainál hivatkozzék
lapunk hirdetési rovataral.

Debrecen külsőségein éjjel szabadon garázdálkodhatnak a tolvajok és utonállók A köz-, vagyron- és személybiztonság a külsőségi rendőrszolgálatok szaporítását követeli

(A Debreceni Újság tudósítójától) Ismeretes az az adott helyzet olvasóink előtt, ami Debrecen településében kifejlődött, hogy a lakosság harmadrésze külsőségen, telepeken és kertekben lakik. Elég ezt azzal jelmezni, hogy a város külterületének lakott része ezer holddal nagyobb a belterületnél.

Ezen az óriás területen mindössze két lovasrendőr teljesít éjjeli szolgálatot, ami teljesen egyenlő a semmivel. Bármilyen súlyos anyagi megrökönytettség uralkodhat az állami igazgatásnál, ez nem olyan ügy, ami bele esne a takarékosok sok

mindent elnyelő kosarába. Nem egyéni érdek, de 36 ezer adófizető személy és vagyronbiztonsága követeli a rendőrszolgálat intenzívését, mert mostanában még a kerítéseket, kutakat és az újonnan ültetett gyümölcsfákat is ellopják és minden felismeréstől való félelem nélkül útik le a gyanutlan járókat, aki véletlenül nem tud naplemente előtt hazamenni.

A fennálló helyzet vizsgálatát és a tényleges állapotnak megfelelő korrigálását várjuk az illetékes tisztektől.

A bolettát kenyér- és lisztjegy formájában szervezi meg az oláh kormány

Bukarest, november 24. Az „Argus” mai száma részleteket közöl a tervezetből, melyet Madgearu miniszterelnök készített el a gabonatermelők támogatására. A tervezet szerint a kormány a jó minőségű gabonára nézve megszabta a kiváltságos exportártságot. Ez az intézkedés a kivált segítené elő.

A bolettarendszer bevezetésére a következő eszközöket akarja Madgearu igénybevenni: szindikátusba tömöríti az összes exportőrt, valamint a malomtulajdonosokat. Mindkét szindikátus állami ellenőrzés alatt működik.

A malomok és exportőrök részére állapítja meg azokat a taxákat, amelyek a földműves, illetve gabonatermelők részére a bolettát, a kártalanítást fogják képezni. Bolettajegyket csak első minőségű gabonára adhatnak ki. Viszont a malomok és exportőrök a termelőnek kiszolgáltatt bolettá ellenében ugynevezett liszt- és kenyérjegyeket kapnak és ezeknek ellenértéke fogja képezni a gabonatermelőknek kifizetendő prémiumokat.

A tervezet Madgearu a legközelebbi minisztertanács elé terjeszti, amely minden valószínűséggel változtatás nélkül fogadja el.

A Csolnakázótó bérletére pályázatot ír ki a város

Valószínűleg uszósport céljára is felhasználják a tavat

(A Debreceni Újság tudósítójától) A város már több alkalommal foglalkozott a Csolnakázótó bérbeadásának ügyével. A Csolnakázótó mellett ugyanis új kutakat urtak, amelyek vízzel állandóan frissítenek lehet a tó vizét. Utólag azonban kiderült, hogy a kutak nem adnak elegendő vizet és ezért villanymotort kell azokra felszerelni.

E vizszolgáltatástól függ azután, hogy a város mit tud kezdeni a Csolnakázótóval. Amennyiben ele-

gendő friss vizet kapnak, úgy esetleg az uszósport céljára is felhasználják használni a tavat. Ha elég víz lesz és némi fedezetet is tudnak előteremteni, néhány kabin felépítésére, akkor uszni is lehet majd a tóban. Ha nem lesz elég víz és elég pénz, akkor továbbra is csak csolnakázás céljára tartják fenn a tavat. A kérdés akár ilyen, akár olyan módon való eldöntése után, mindenesetre azonban igen rövid időn belül a bérletre kiírják a pályázatot.

Bonyodalmak az új telefon rendelet körül a városi hivatalokban

A szinigazgató beadványa a 12 filléres beszélgetési díjakról

(A Debreceni Újság tudósítójától) A városi tanács értekezletén ma hosszabb megbeszélésre adott alkalmat az új telefonrendelet, amelynek ügye tulajdonképpen a szinigazgató egyik beadványa kapcsán került napirendre. A szinigazgató ugyanis előadván, hogy a szinház telefonján a tűzoltóság és rendőrség is beszélgetni szokott, felhatalmazást kért, hogy a 12 filléres beszélgetési díjakat ezekre átháríthassa.

A tanács értekezletén az a vélemény alakult ki, hogy ebben az ügyben a város nem foglallhat állást. Bármiféle intézkedés nagyon nehéz volna, mert viszont a tűzoltók és rendőrök sinésenek abban a helyzetben, hogy a szinigazgatótól folyó beszélgetéseket megtérítsék a szinigazgatóra.

Az előadók elmondották ezután, hogy épp ilyen nehéz helyzetben

van a hatósági munkaközvetítő hivatal is és a többi városi hivataloknál is nagy zavarok vannak a telefonrendelet miatt. A hivatalokban ugyanis a beszélgetésekről nyilván tartást kell vezetni, azonban a beszélgetések bevezetése egy-egy forgalmasabb hivatalnál, ahol naponta száz beszélgetést is folytatnak, néha egy óra időt is elrabol.

A hivatalok utasítást kaptak ugyan, hogy a telefonnal takarékoskodjanak, azonban a beszélgetések korlátozására nem lehet rendeletet kiadni, mert ez ellentétben állna a közigazgatás egyszerűsítéséről szóló kormányrendelettel, amely szerint az előadók felesleges akta- gyártás helyett gyorsan, közvetlenül és telefon igénybevitelével tartoznak intézni az ügyeket. Ilyen körülmények között előreláthatólag a hivatalnokok olyan rendeletet fog-

Rossz áru niácson Kontsek Divatruházában

nak kapni, hogy a hivatalokban csak a magánbeszélgetéseket tiltásuk el és egyébként a szükséglethez mérten takarkosan, de használják a telefont.

TAMÁSSY LÁSZLÓ NAGYSIKERŰ ELŐADÁSA A KIE SZABADEGYE-TEMEN

Kedden este a Ker. Ifjúsági Egyesület szabadegyetemén a KIE Piac-utca 7. szám alatti helyiségében Tamássy László szerkesztő, a Nemzeti Sport fővárosi napilap debreceni szerkesztője tartott élvezetes, alapos felkészültségre és hozzáértésre valló előadást Sport nélkül nincs egészség címen.

A kiváló előadó népszerű és közvetlen előadásában vázolta a sport hatását az egészségre, kimutatta, hogy a test-edzés mily fontos közegészségügyi probléma különösen a betegségek megelőzése és a test ellentállóképességét szempontjából és vázolta a közeljövő problémáit és feladatait.

A közönség igen nagy érdeklődéssel hallgatta az értékes előadást és a végén sokan innepelte az illusztris előadót.

A legközelebbi előadás pénteken este 8 órakor lesz, amikor is dr. Diezig Alajos iparkamarai titkár tart előadást Iparpolitika címen. Az előadás meghallgatása díjtalan.

Fehértói Dániel

TEMETKEZÉSI VÁLLALATA
DEGENFELD-TÉR 4.
TELEFON 11-85. SZ.

TEMETÉSEI

Pályi Gábor Debrecen szab. kir. város szeszifőzdéjének volt igazgatója, városi bizottsági tag, a városi kaszinó tagja áldásos életének 79-ik évében esedékesen elhunyt. Temetése i. hó 27-én délután 2 órakor lesz a Nagytemplomból a rei. egyház szertartása szerint tartandó innután a Kossuth-utcai temetőbe.

Pecsenye János életének 6-ik évében elhunyt. Temetése i. hó 26-án délután 3 órakor lesz a Szent Annakápolnából a rom. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszélgetés után a Szent Anna-utcai temetőbe.

Bristol szálloda

BUDAPEST legszebb pontján a
DUNAPARTON
Új vezetés mellett ajánlja:
Előkelő, patinás szállodájának gyönyörű szobáit

mai gazdasági viszonyoknak megfelelő polgári árakon

Egy ágyas utcai — — — P 10-16-ig
Egy ágyas udvari — — — P 6-10-ig
Két ágyas utcai dunaparti P 24-40-ig
Két ágyas utcai — — — P 20-24-ig
Két ágyas udvari — — — P 15-19-ig

A jobb szobák árai fürdőszobával értenődök. — Minden szobában hideg és melegvíz, telefon és rádió.

ÉTTERMI ÁRAK:

Complett reggeli: kávé v. tea, v. káka egy tojással, vajjal és jam-al P 1.20
Kifőtt ebéd v. vacsora menü P 2.40
Kifőtt ebéd v. vacsora menü P 4.00

Lapunkra való hivatkozással a szobá-
árakból külön engedély. — Szobare-
velés 2-3 nappal előbb eszközrend.
Bristol szálloda szobáiból és tarrarar
ról a leggyönyörűbb kilátás nyílik a
Dunára és a budai hegyekre.

Hirdessen lapunkban!

A Magyar Nemzeti Párt országos zászlóbontása Hajduböszörményben

A vasárnapi nagygyűlés szónokai között szerepel Milotay István és Eckhardt Tibor is

Az országiszerte folyó kisgazda-
Az országiszerte folyó kisgazda-
mozgalmak jelentős állomása lesz a
jövő vasárnap, november 30-án dél-
előtt Hajduböszörmény városában. Ez
alkalommal Hajduböszörményben a
kerületháza udvarán, délelőtt 11 órai
kezdettel a Magyar Nemzeti Párt
tart országos nagygyűlést, amely-
nek különös jelentőséget ad az a kör-
ülmény, hogy a gyűlés innapi szónokai
Milotay István és Eckhardt Ti-
bor lesz.

Rajtuk kívül megjelentek Hajdubö-
szörményben Ulain Ferenc is és el-
jönnek oda a kisgazda-mozgalmak
vezetői. A gyűlésen felszólalnak a
fentiekben kívül dr. Csorba Antal, a
hajduböszörményi Nemzeti Párt el-
nöke, Kálmán Ferenc, Czövek Jenő,
a baranyai kisgazda-vezér, Chikán
Kálmán, a nagyszerű nógrádi paraszti
szónok, valamint L. Szabó Imre haj-
duböszörményi kisgazda.

A gyűlésen résztvesznek a békési,
bihari, szabolesi kisgazda-mozgalmak
kiküldöttei, akik ezáltal is doku-
mentálni kívánják, hogy a kisgazda-
mozgalom erősen anti-bolsevista é-
anti marxista irányba halad az adati

a nemzeti lobogó latt, amelyet most
Milotay István és Eckhardt Tibor
bontanak ki Hajduböszörményben.

A hajduböszörményi gyűlésnek ör-
szágos vonatkozásban az a jelentősé-
ge van, hogy ez a demonstráció bi-
zonyosságtétel lesz azok ellen, akik a
régii függetlenségi, liberális kartell-
demokrácia ősi zsákjába akarták
besöpörni a fiatal mozgalmat.

„Egy nagy és hatalmas felmozdu-
lással kell tiltakozni, — mondja a
gyűlés meghívója, — a magyar nép-
nek azzal a liberális gazdasági rend-
del szemben, amely a kamatot tekint-
ve Istenének és magára öltve a kar-
tellek nevezett páncéltöltözetet, le-
győzhetetlennek látszik. Régi módon
őcska fringival az új világban
győzni nem lehet, meg kell dönteni
ugy a nagytöke hatalmát, mint a
szociáldemokrácia uralmi vágyát,
mert mindkettőnek az urai idegenek
a magyar falu lelkével szemben, vé-
rük nem közös velünk. Mindkettő
nemzetközi és fajtánk ellenségei.

A gyűlés iránt nemcsak Hajdu-
böszörményben, hanem egész Ti-
szántulon rendkívüli nagy érdeklő-
dés nyilvánul meg.

A KIE világszövetségi főtitkára előadást tart Debrecenben Szovjetországról

Ma délután öt órakor a városházán rendezik meg az előadást

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A szovjet Oroszországról bizony-
vaimi keveset tud a magyar közön-
ség, mert hiszen alig akad ember,
aki a mai borzalmas viszonyok kö-
zött el tudna jutni a rejtélyes Rus-
zárba, amely a fehér cár birodalma
után a vörös cár, Sztálin országa
lett. Az Oroszországhoi érkező in-
formációk akár jobbról, akár balról
jönnek, legtöbbször tuloznak s ezért
a magyar közönség méltán kíváncsi
lehet rá, hogy mi is a való helyzet.

Jelenleg Debrecenben tartózkodik
Mr. Strong, a KIE világszövetségi fő-
titkára, aki amerikai megbízásból

több alkalommal bejárta Oroszorszá-
got és teljesen ismeri a mai szovjet
rendszer által teremtett helyzetet. A
debreceni Keresztyén Ifjúsági Egye-
sület felkérésére ma, szerdán délután
hat órakor Mr. Strong a városháza
közgyűlési termében előadást tart
Oroszországról.

Pénteken délután pedig a Debrecen-
ben tartózkodó Kemény amerikai
ifjúsági titkár délután hat órakor
a városházán az amerikai ifjúsági
életéről beszél.

Mindkét előadás iránt megérdemelt
nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Közös irodalmi estélyt rendez a kollégiumi diákszövetség és a volt iskolatársak szövetsége

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A Kollégium volt növendékeiből alu-
kult öreg diákok szövetsége és a Dóczy
leánynevelő intézet volt tanulóiból alu-
kult Iskolatársak Szövetsége december
elsajén délután 5 órakor a Víg-színház-
ban közös irodalmi estét rendez. Ez az
irodalmi este mind az előadásra kerülő
számok magas értéke; mind célja tekint-
etében igényt tart egy a két szövet-
ség tagjainak, mint Debrecen egész kö-
zönségének érdeklődésére. A program
számaiból kiemelkedik Baltazár Dezső
püspöknek, a Kollégiumi Diákszövetség
védnökének megnyitó beszéde és Móricz
Zsigmond írónak, a Kollégium volt nö-
vendékének prózái, valamint Oláh Gá-
bor költőnek, a Kollégium szintén ne-
ves növendékének verses előadása. A
többi számok szintén kiemelkednek a
szokásos nívó felett. Lábos Ert ur-
leány komoly szavalata, Bergmanné
Wolff Gitta úrnőnek Szabó Jenő zene-

dei tanár zongorakísérete mellett elő-
adandó ének is előadásra kerül. A pro-
gramm vidámabb részét dr. Nagy Sán-

dor, a Kollégium gimnáziumi vallás-
nára és Solyomossy József, miképesi
lelkész szolgáltatják. Az előbbiek há-
romfelvonásos vígjátékából „A debreceni
lunatikus”-ból egy rövid jelenetet
előad négy teológus, — az utóbbi pe-
dig, aki szenior korában annyi derlis
órát hozott a debreceni közönségnek,
pár esztendő után most ismét eljön,
hogy megnétesse a hallgatóságát. A
műsort nyitja és zárja a Kollégium sok
dicsőséget aratott énekkara, a Kántus.
Különböen a részletes műsort legközebb
közöljük.

A helyárak: 2 P, 1 P 50 fillér, 1 P
és 50 fillér.

A bevétel teljes egészében a két szö-
vetség maga elé írott feladatainak, a
szegény tanulók támogatásának céljára
fordul. S itt még kell említeni, hogy a
Kollégiumi Diákszövetség ez évben 6
kollégiumi jó tanulót segítéyez, mint
egy 1400 pengő adományával, melynek
egyetlen forrása a tagok tagsági díja.
Az irodalmi estélyre szóló belépő-
jegyek a Melliusz könyvkereskedésben
kaphatók. Ide azonban a kladható je-
gyeknek a fele került, mert valami 30
helyet már eleve letartottak. Kiki igye-
kezzék jegyről idejében gondoskodni,
mert a pénztárhoz talán nem is jut a
jegyből.

Ítélet a konyári halálosvégi verekedés ügyében

Két és fél évi fegyház volt a legnagyobb büntetés

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Részletesen beszámolt a Debreceni
Ujság—Hajdúföld arról a bestiális
gyilkosságról, amely ez év október
10-én este történt Konyáron, amikor
is Illyés József, Szilágyi Imre, Ná-
nási József, Szabó Gyula, Pataki
Sándor és egy fiatalkoru legény
bosszúból agyonverte Varga Már-
ton. Legutóbbi számunkban bő tudó-
sítást közöltünk a főtárgyalásról is,
amelyet dr. Jeney Sándor tanácsel-
nök kedden reggel folytatott. A bírós-
ág két tanut hallgatott ki még a teg-

napi nap folyamán, majd a vád-
széd után hat védőügyvéd beszédét
hangzotta el. A törvényszék 12 óra
után hirdette ki az ítéletet, amely
szerint a bíróság Illyés Józsefet 2 é-
fél évi fegyház, Szilágyi Imrét más-
fél évi börtön, Nánási Józsefet más-
fél évi börtön, Szabó Gyulát 1 évi é-
3 hónapi börtön, Pataki Sándort 1
hónapi fogház s a fiatalkorut 3 hóna-
pi fogházbüntetésre ítélte. Az ítéle-
ellen csak Szilágyi Imre és Pataki
Sándor fellebbezett.

Fia és cselédje segítségével megfojtotta elmebeteg feleségét egy cegléi gazda

**Az első törvényszéki tárgyaláson mind a három vádlottat felmentették, de most egy fegyvenelő szennzőcso-
vallomása alapján ismét letartóztatták**

Kecskemét, november 25.

Idős Banai Pálné ceglédi elme-
bajos asszonyt július 10-én Cegléd
közelében lévő lakásán az ablak-
rámára felakasztva találták. Gyil-
kosság gyanúja miatt letartóztatták
az asszony férjét, Banai Pált és fiát,
Banai Istvánt, valamint Malicsári
Juliánna cselédleányt. A kecskeméti
törvényszék ebben a bűnügyben pár
nappal ezelőtt hozott ítéletet és a
bíróság mindhárom vádlottat fel-
mentette, mert nem talált perdöntő
bizonyítékot arra, hogy ők gyilkol-
ták volna meg Banainét. Az ítélet ér-
telmében a vádlottakat nyomban
szabadlábra helyezték, de a titok-
zatos bűnügyben most váratlan for-
dulat következett be. Az ítélet ki-
mondását követő napon ugyanis a
kecskeméti fogház irodájában jelen-
kezett egy letartóztatásban levő asz-
szony és elmondotta, hogy neki Ma-
licsár Juliánna a tárgyalás előtt a
fogházban elbeszélte a ceglédi gyil-
kosság részleteit. A cselédleány el-
mondotta, hogy idős Banai Pálné

hárman együtt gyilkolták meg. Idős
Banai Pál lefogta elmebeteg felesé-
gét, az ablakhoz vitte és ott Malicsár
Juliánna a nyakára tette a már előre
elkészített kötelet. A gyilkosság vég-
rehajtása alatti a fiatal Banai őrt áll
a tanya udvarán.

Az érdekes vallomás megtétele
után a kecskeméti ügyészség távirat-
tílag utasítást adott a ceglédi rend-
őrségnek Malicsár Juliánna őrizetbe
vételére, ami tegnap délután meg is
történt. A leányt az éjszaka folya-
mán bevitték a kecskeméti ügyészség
fogházába és kihallgatását ma
délelőtt megkezdte a vizsgálóbíró. A
leány tagadta, hogy a fogházban
bármikor is elmesélte volna a gyil-
kosság lefolyását, amikor azonban a
cselédleányt szembesítették fogoly-
társnőjével, elsápadt, valósággal
magába roskadt, hebegni és dadogni
kezdett, végül azonban erőt vett ma-
gán és továbbra is megmaradt taga-
dó vallomása mellett. A vizsgálóbíró
a kihallgatás és a szembesítés után
ismét utasította a ceglédi csendőr-
séget, hogy a két Banait tartóztassa
le. Banai Pált és fiát délután folya-
mán szintén bevitték a kecskeméti
ügyészség fogházába és megkezdték
kihallgatását. A bűnügy iratait az
utabb vallomási jegyzőkönyvekkel
kiegészítve megküldik az ítélőtábla-
nak, amely nyilván újabb tanúkihall-
gatásokat fog elrendelni.

„CYKLOP”
„KALOR”
„PARIS” stb.

kályhák

előnyösen beszerezhetők:

Tóth Gyula

vasüzletében

Vásárlás az épület.

**Jó minőség,
szolid, szabott ár**

KONTSEK Divatruházában.

Lapunkat támogatja,
ha hirdetőinknél vásárol.

FŐISKOLA

Előadások a „Werböczy B. E-ben”

Hétfőn délután tartottak előadást a Kollégium dísztermében dr. Kessler József sz. k. v. nádor bt. és ifj. Uray Sándor tb. örökös vezér bt. a természet zsúfolásig megtöltő baktársak és érdeklődő vendégek előtt.

Dr. Kessler többévi tanulmányozás és személyes tapasztalatok alapján ismertette az elszakított magyar ifjúság 12 éves küzdelmét a létért. Ismertette a megszállott magyar területek magyar ifjúságának szervezeteit, melyek a felvidéken a prágai és brünni egyetemeken megalakult „Magyar Akadémikusok Keresztény Köre” nevű egyesületbe tömörültek, míg az erdélyi ifjúság vallásfelekezetenként alkot egyesületeket. Ismertette azokat a heroikus küzdelmeket, amelyet ennek az ifjúságnak meg kellett vívni, mikor váratlanul a kisebbségi sors jutott osztályrészül, vázolta azokat az akadályokat, amelyeket egyrészt az ellenséges idegen kormányzat, másrészt a siralmas anyagi helyzet gördít eléjük. De míg az elszakított magyar ifjúság, mint az egyetemes magyarságnak tagjaként szerepel, megvan a remény arra, hogy adott pillanatban mint egy test és egy lélek torjona össze az egész magyar ifjúság.

Ifj. Uray Sándor tartotta meg ezután nagy politikai tájékozottságra és előadói képességre valló, hatalmas előtanulmányt mutató előadást a bolsevista Oroszország berendezkedéséről és céljáról. Az előadás rövid tartalmát a következőkben sikerült feljegyeznünk:

Az orosz kérdéssel szemben nem lehet struccpolitikát folytatni, mert az adott pillanatban hatalmas gazdasági, hadi és propaganda erővel rendelkezik. Az orosz osztályok között volt nagy különbség megmagyarázza a forradalmi szellemet. Alkotmányos életük csak 1906-ban kezdődött s a közbejött háború miatt 1917-ig nem is volt módjukban azt kifejleszteni. Így a háború után Lenin államelnövével egy új alkotmányforma születik. Ismerteti ezután a kommunista programot, Marx, Engels és Bucharin művei alapján, majd a kommunista pártot, annak berendezkedését és szerveit a Politburean, a Komintern, amely a közismert vörösnapokat rendezi Európaszerte és a Népbiztosok tanácsát, valamint a bíróság és közigazgatás centralizálását és az ítélkezés abszurd voltát. A közgazdasági kérdések közül a harcos kommunizmus és az új gazdasági rend alapján a pénzrendszer, adórendszer, a kollektív termelés tudományos kritikáját, a kereskedelem problémáit s a gabona-dumpinget ölelte fel. Ismertette a szovjet szociálpolitikáját és statisztikai adatokkal mutatta ki a munkásság még nagyobb elnyomását, a szociális viszonyok teljes esődjét és a közegészségügy elmaradottságát. Hangsúlyozta a kulturpolitika antiszociális és antimoralis voltát. Vázolta a közoktatásügy fokozatait, a szovjet-nyitásokat. A kisebbségi kérdéssel kapcsolatban a kisebbségek nagyfokú elnyomottságára mutatott rá, ami mereven ellenkezik a világszabadság elvével. Megállapította, hogy szovjetkövetseket befogadni a legnagyobb erkölcsatlenség és a szociális világorradalom nem következik be, ha a művelt világ még 20 évig ellent tud állítani a kommunista agitációnak.

mert a szovjetrendszer, a szociológia és ökonomia örökérvényű törvényei alapján az erkölcsi fundamentum híján halálra van ítélve.

Az élénk tetszéssel fogadott nívós előadásokat sz. Nagy Sándor vezér köszönte meg az előadóknak. (dobató)

Autó és villamos karambol történt kedden reggel a Piac-utcán

Az autó súlyosan megrongálódott

(A Debreceni Ujság tudósítójától) Kedden reggel 8 órakor ismét súlyosabb kimeneteli karambol történt a villamos és egy taxiautó között. A villamos a nagyállomás felől jött. A vezetője Piri Miklós, Suhajda Miklós-utca 24. szám alatti lakos volt. A Piac-utca 19. számú ház előtt belerohant a villamosba Nagy Imre taxiautója. A villamosvezető azon-

nal fékezett s ennek köszönhető, hogy emberéletben nem esett kár. A sofőr is teljesen sértetlen maradt. Annál jobban megérezte az összeköszörést az autó, amelynek első része és különösen motorháza teljesen behorpadt. A villamos utasainak az ijedségen kívül egyéb bajuk nem történt.

A serdülő ifjúság nevelése minden nemzet jövőjének legfontosabb problémája

A KIE vezetőképző tanfolyamán negyven város és falu ifjúsági vezetői vesznek részt

(A Debreceni Ujság tudósítójától) Hírt adtunk már részletesen arról a nagyjelentőségű eseményről, hogy a debreceni KIE. november 24—29. napján országos fiuvezetőképző tanfolyamot rendez, amelyen a legkiválóbb magyar pedagógusok mellett az ifjúsági nevelés két kitűnő külföldi reprezentánsa, Tracy Strong, világszövetségi titkár és Rennie, amerikai KIE titkár szerepelnek az előadók sorában, akik már meg is érkeztek Debrecenbe, sőt vasárnap már ki is rándultak Hajdú-böszörménybe egy nagy ifjúsági napra. Rennie különben 14.000 kilométert tett meg eddig az autóján és Debrecenbe is saját autóján érkezett meg egyenesen Genfből.

A tanfolyam hallgatói nagyrésztben már megérkeztek. Aki ismeri a magyar, különösen a vidéki ifjúság helyzetét és erőviszonyait, az előtt a magától értetődően állhat az a nagyjelentőségű tény, hogy negyven különböző helyről jöttek el a vezetőjelöltek, hogy egy heti kemény munkában alapot nyehessenek az ifjúsági helyes vezetésére. A fiatal emberek nagy része súlyos anyagi áldozatot hozott, hogy résztvehessen, de éppen ez biztosítja, hogy milyen égető szükség van képzett és felkészült vezetőkre.

Ismerkedés

Hétfőn este a tanfolyam vidéki hallgatói és a debreceni KIE vezetősége ismerkedő vacsorát tartott, amelyen az ország negyven különböző helyéről jövő résztvevők hangoztatták a vezetőképzés fontosságát.

Összeszorult az embernek szíve, amikor az egyszerű ároktói földműves legény kijelentette: a szöke Tisza hullámainál jöttem, egy olyan faluból, amelynek a fiatalsága már a züllés útjára lépett, ahol olyan nagyon kell a munka, hogy szinte már elkerülhetetlen.

A vacsorán több értékes felkőszöntő hangzott el. Kardoss Zoltán nagykereskedő elnök arról beszélt, milyen nagyjelentőségű tény az, hogy Debrecenben felismerték az ifjúsági munka fontosságát. Köszöntötte az önzetlen külföldi vendégeket és a tanfolyam hallgatóit, akiknek emlékeztetése véste, hogy csak egészséges testi és lelki fiatalságból válhatik egészséges társadalom.

Töltéssy Zoltán nemzeti titkár, Laky László, Jánossy Gyula dr. dr. Szabó Ferenc egyházi ügyész és többek felszólalása után Rennie mondott kedves beszédet, amellyel

bele lopta magát a szíveikbe.

Ma olyan idöket élünk, amikor egy nép sem élhet csupán önmagának

Tracy Strong világszövetségi titkár nagyhatású beszédben tett bizonyosságot arról, hogy ok, amerikaiak tudatában vannak annak, hogy kiváltságos helyzetük kötelességet jelent a más nemzetekkel szemben. Ma olyan idöket élünk — mondotta — amikor egy nép sem élhet csupán önmagának.

A legteljesebb támogatását igéri meg a debreceni munka számára és a tanfolyamon túl azért is jöttek Debrecenbe, hogy mindent elkövesse, hogy az amerikai barátaikkal meg tudják érteni a magyar mozgalom, közelebbről a debreceni egyesület anyagi szükségét.

Ezzel a nagyszerű akkorddal ért véget az ismerkedés.

Kedden reggel félkilenc órakor kezdődött meg a Keresztény Ifjúsági Egyesület országos fiuvezetőképző tanfolyama az egyesület nagytermében, Piac-utca 7. szám alatt. Az ország negyven különböző helyéről nyolcvan jelentek meg az egyhetes tanfolyamon, melynek előadói sorában a legkiválóbb magyar pedagógusok mellett két amerikai fiuvezető, Tracy Strong és Rennie tartanak előadásokat és vezetnek eszmecsereket.

A tanfolyamot kedden reggel félkilenc órakor dr. Baltazár Dezső püspök nyitotta meg. Örömeinek adott kifejezést abból az alkalomból, hogy ismét az ifjúság között lehet, mert a KIE-munkában látja kidomborodni a kereszténység két alapvető tételét: az egyéni és a közösségi hitet.

A KIE munka ismertetése

A megnyitó ünnepély után, amelyen a KIE elnökségén kívül résztvett dr. Juhász Nagy Sándor, dr. Szabó Ferenc és Döszeghy Mihály dr. lelkész is, Töltéssy Zoltán, a Keresztény Ifjúsági Egyesület Szövetségének nemzeti titkára tartotta meg előadását „Mi a Keresztény Ifjúsági Egyesület?” címen. Előadásának első részében történeti áttekintést adott, majd ismertette a mai helyzetet. Különösen érdekes volt, amikor azt bizonyította be, miszerint a KIE nem egyesületesdi, hanem nevelő mozgalom, amely a ma-

ga alapelveivel, módszereivel és felépítésével páratlanul áll az egész világon. A KIE lényege: az ifjúság munkája az ifjúságért.

A magyar KIE munka hősi halottjai

Nagy nevelő értékű volt előadásuk az a része, amelyben ennek a mozgalomnak a magyarországi meggyökereztetéséről, a nagy munkában hősi halált halt Megyeresy Béláról és Szilassy Aladáról beszélt. Megyeresy Béla nemes egyéniségét Debrecenben is jól ismerték. Ifjú Szilassy Aladár ifrangyi család sarja, az első ember volt Magyarországon, aki együtt dolgozott iparos- és kereskedőcégekkel és aki a KIE keretében megteremtette az első magyar cserkészcsapatot.

Előadásának a végén részletesen ismertette a KIE-mozgalom mai erőviszonyait és rámutatott azokra a munkamezőkre, melyeken ma a KIE dolgozik és azokra, amelyekre dolgoznia kellene. De ehhez sok vezető kell és éppen ezt van hivatva szolgáltatni ez a vezetőképző tanfolyam is.

Tracy Strong előadása

A tanfolyam következő előadását a tanfolyam egyik külföldi előadója, Tracy Strong világszövetségi titkár tartotta meg. Világviszonylatban számolt be a KIE-munka lényegéről és módszereiről. Ismertette a munka legfontosabb alapelveit, majd egy-egy másuttan vonultatta fel az egyes nemzeti mozgalmakat és mutatta be azoknak a karakterét. A KIE ma 56 nemzetben működik 1,600.000 füttaggal.

Korszakos beosztásban beszélt a serdülő fiunkaról, mint amelyik legfontosabb problémája az egyes nemzeteknek. A KIE először csak tagokat akart nevelni a serdülő ifjakból és csak azért foglalkozott velük, hogy néhány év múlva besorozhassa őket az egyesület tagjai közé. A második korszakban már figyeltek a munkára, csak azt gondolták, hogy ami a felnőtteknek megfelel, az jó a serdülő fiuknak is. Éppen olyan ez — mondotta — mint ha az apa ruhát ráadja a gyereke, azzal a korrigiálással, hogy a nadrág szűk és a kabát ujjait levágjuk. A gyerek nem fagy meg benne, de nem is érzi benne magát jól. — Ugyanígy nem lehet a felnőtteknél bevált előadásokat lerövidítve használni az ifjúságnál. Harmadik korszaka a serdülő munkának 1900-ban kezdődött, amikor pedagógusok és gyakorlati nevelők tudományosan is megállapították, hogy a fiatal ember egészen más, mint a felnőtt ember felkalkata és ennek megfelelően szervezték meg a KIE serdülő munkáját.

A tanfolyam hallgatói nagy élvezettel és tanulsággal hallgatták a közvetlen modoru előadót, akinek az előadás végén Baltazár Dezső gratulált a kitűnő előadásért.

Hétfőn délután a következő előadások hangzottak el:

3 óra: „Tallózás a magyar KIE munkaterületén”. (A hazai munka szemlélés.) Megbeszélés. Vezetők: a világszövetség titkára. 5 óra: „A serdülő munka lényege és fontossága”. — Tracy Strong, világszövetségi főtitkár.

A mai nap programja:

8.30 óra: Áhítat. 9.10 óra: „A bibliá és használata: Jézus élete és az evangéliumok”. — Dr. Vasady Béla teológiai igazgató, Sárospatak. 11 óra: „Legújabb pedagógiai irányok”. (Tudományos kísérletezések és kutatások a KIE munkában.) — Tracy Strong. 3 óra: „A VI. elemi végzett fiuk felkarolása”. — Törös Károly igazgató-tanító, Debrecen. 5 óra: „A programkészítés alapelvei és gyakorlati megoldása: A négyes program”. — Mr. Rennie.

HIREK

1930 november 26. (szerda)
 Prot.: Virgil. Kath.: Virgil

IDŐJÓSLÁS:

Hazánkban inkább csak az éjjeli hőmérséklet volt alacsony, mert míg nappal a nyugati részeken a hőmérő 10 fok fölé is emelkedett, éjjel egyes helyeken a 0 fok alá süllyedt. Ma reggel az idő felhősebb lett és nyugaton több helyütt esik.

Budapesten november 25-én délen a hőmérséklet 5 fok Celsius, a tengerszintre redukált légnyomás pedig 756 milliméter.

Jóslat: Jobbára felhős, enyhébb, esőre hajló idő.

Nem emelik fel a vendéglős tanonciskola városi segélyét. A vendéglős tanonciskola vezetősége az a kérelemmel fordult a városhoz, hogy az iskola 699 pengőt kitevő segélyét emeljék fel. A város vezetősége a kérést nem teljesítette, mert fedezet nem áll rendelkezésére.

Debrecenről kér tüzijesegélyt a Józsei iskola. A Józsei református elemi iskola igazgatója Karap Ödön kérelemmel fordult Debrecen városához, hogy az iskola részére adjon hat ó ingvenes tüziját, mert az iskolába igen sok gyermek jár a debreczeni nem áll rendelkezésre, másrészt nem áll rendelkezésre, másrészt az az álláspontja, hogy a debreceni iskolába is járnak más községekbeli gyermekek, azonban a város ennek ellenére egy községtől sem kért iskolái számára támogatást.

Meghívó. A Debreceni Jótékony Nőegylet 1930. évi november 30-án vasárnap délelőtt 11 órakor az Arvály termében rendkívüli közgyűlést tart, melyre egyrészt minden tagját tisztelően meghívjuk, a szíves megjelenésüket kérjük. — Tárgysorozat: 1. Alapszabály módosítására irányuló előterjesztés. 2. Földbirtok véletlenszerű választmányi javaslat. 3. Választmányi előterjesztése az igazgatói tisztség betöltésére s igazgató megválasztása. 4. Folyó ügyek. 5. Esztendő indítványok. Debrecen, 1930 november 22. Fráter Erzsébet s. k. elnök. Varga Pál s. k. főtitkár.

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam heti programja: A kollégium dísztermében délután hat órai kezdettel szerdán, 26-án, dr. Juhász Géza, felsőkereskedelmi iskolai tanár, tartja meg „A modern magyar irodalom” c. előadásának első óráját, esütörtökön, 27-én Stolp Ödön, gazdasági akadémiai tanár, fejezi be „Utibenyomások Olaszországban” c. előadását vetített képekkel. Belépti díj nincs, önkéntes adományokat elfogad a rendezőség.

Vett már Jótékonycélu állami sorsjegyet? Ha nem, úgy azonnal szerezze be, mert a húzást december 10-én feltétlenül megtartják.

Megjelent Minerva ügyvédi határidőnapló széles 10.—, hosszú 8.—, kapható Springer Józsei fotószaküzletében, képeskönyv, karácsonyfadíszkereskedésében, minden házhöz köldünk kívánságra, hívja 10—57 telefonon.

Zongora órákat ad és csoportos magyar női tanítást is vállal igen jutányos áron zongoratanárnő. Cím a kiadóban.

Havi három napos kényszer-szabadságra küldi alkalmazottait a CFR

Bukarest, november 24. Az állami tisztviselők és alkalmazottak leépítési programjával kapcsolatban az oláh kormány tervbe vette az alacsonyabbrangú alkalmazottak fizetés nélküli kényszer-szabadságát is. A költségvetésnek ilyen módon való csökkentését is végrehajtották, amennyiben a CFR vezérigazgatósága rendelkezést adott ki a szolgálati tönkhalásokról, hogy a munkásszabadságba tartozó személyeket havonta küldjék háromnapos szabadságra, amely időre fi-

zetés nem jár. Az érdekelt vasúti alkalmazottak ilyen módon havi fizetésüknek tíz százalékát veszítik el. Ezzel leépítették a végzetekig a legnyomortalabb kifizetésű tisztviselőket, ugyanakkor pedig semmi intézkedés nem történt a havi 50, 100,000 lejes, minden szaktudás nélküli tisztviselő leépítésére, akik százával és ezrevel élvezik hatalmas fizetésüket a különböző erdei projektorek védelme alatt.

Feltámasztják a hortobágyi intézőbizottságot. A közigazgatás rendezéséről szóló törvény tudvalevőleg megszüntette a hortobágyi intézőbizottságot, azonban a debreceni gazdák állandóan követelik, hogy ezt a bizottságot, amely fontos szerepet tölt be a hortobágyi ügyek intézésénél, mielőbb állítsák vissza. Legújabbban a mezőgazdasági bizottság hozott ilyen értelmű határozatot, melynek kapcsán most a tanács értekezletén úgy határoztak, hogy a gazdasági tanácsnok és a főügyész megkeresik a törvényes alapot, amely lehetővé teszi a bizottság visszaállítását és azután előterjesztést tesznek a bizottság újraszervezésére.

Kutat fúrnak a Csolnak-utcán. A város vezetősége azzal a tervvel foglalkozik, hogy a Csolnak-utcán egy új közutakat fúr, amire amúgy is inkább nagyobb szükség van, mert a közelben egy másik közutat le kellett szerelni, amennyiben annak vizében bacillus colit találtak. Ha a megfelelő fedezetet megtalálják, a Csolnak-utcai kut fúrását tavasszal vállalatba adják.

Talált tárgyak a rendőrségen. A nyírbogdányi esendőrőrs beszolgáltatott a debreceni rendőrségre egy Pallas-gyártmányú kerékpárt, amelyen debreceni rendszám van. Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrségen. Ugyancsak beszolgáltatott egy arany melltűt, briliáns kövekkel, igazolt tulajdonosa 12—1 óra között átveheti a rendőrségi palota II. em. 84. számú szobájában.

Könyvtárak — olvasóköri felkészülését jó és olcsó könyvekkel, antikvarciat is előnyös feltételekkel eszközölünk. Antalffy József könyv- és papírkereskedése, Szent Anna- és Varga-utca sarok. Telefon 612.

A Debreceni Sakk-kör bajnoki versenye. A kör bajnoki versenyén szombaton a függő játszmákat bonyolították le. Dr. Barabás nyert dr. Kocsis ellen, Friedmann Mayer ellen, míg a Barcza—Mayer függőjátszmát Mayer késői megjelenése miatt Barcza javára ítélték. Döntetlenül végződtek a Kónya—Barcza és a Torma—Dalmy játszmák. A hétfői fordulón dr. Barabás folytatta győzelmei sorozatát. Ezúttal Torma volt az áldozat, aki a biztos remélve nem elégedett meg, nyerni akart, de a nyereséget elhibázta és matthálóba került. Nyert még Kiss Friedmann ellen, Mayer dr. Hausner ellen, míg a Dabny—Kovács és Kónya—dr. Kocsis játszmák függőben maradtak. Ezeket ma folytatják. A verseny eddigi tapasztalatai és az egyes játékosok formái kétség alapon valószínű, hogy a bajnokság dr. Barabás, Barcza, Dalmy és Kónya között fog eldőlni. A versenyzők állása a hetedik forduló után: dr. Barabás 5 (1), Barcza 4 (1), Mayer 3 (1), Kiss és Torma 3, Dalmy és Kónya 2 és fél (3), Friedmann és dr. Kocsis 2 (2), Kovács 1 és fél (3), dr. Hausner fél (3). Csütörtökön a következő párok mérkőznek: dr. Hausner—Kónya, Dalmy—Friedmann, dr. Barabás—Mayer, Torma—Kovács, Kiss—Barcza. Dr. Kocsis szabadosnapos. Ma a függőjátszmákat bonyolítják le.

Versenytergályos szénabarrak és garage építési munkálataira. A debreceni kereskedelmi és iparkamara értesíti érdekeltjeit, hogy a m. kir. 6. honvéd vegyesdandár parancsnokság építési osztálya (Debrecen, Péterfia lak-tanya) a m. kir. államrendészeti szervek előkészítései részére Debrecenben a Hajnal- és Temesvári-utcák sarkán épülő szénabarrak és garage építési munkálataira folyó évi december hó 15-én 13 órakor nyilvános egységes versenytárgyalást tart. Az ajánlatokat fenti építési osztályhoz folyó évi december hó 15-én 12 óra 30 percig kell benyújtani. Az ajánlati nyomtatványok és a szükséges űrlapok fenti építési osztálynál naponta 13 és 14 óra között átvehetők vagy postán igényelhetők.

Kon'sek-siffon mtre P 1'50
 végvételnél métere P 1'40

Karácsony előtt ha készpénzzel vásárol, olcsó árából 10% engedményt adok. Mentze Henrik. —

Felmentették a zsarolás vádjától. Koroknai István hajdusoboszlói földműves zsarolás vétségével vádolva állott kedden a debreceni törvényszék Rézler-tanácsa előtt. A vádirat szerint ugyanis Koroknai 1928 novemberében 30 mázsa búzát adott kölcsön Berezcki Sándornak, de kikötötte, hogy 1929 szeptember elsején köteles lesz Berezcki 37 mázsa és 50 kiló búzát fizetni, azaz a vádlott mázsánként 25 kiló buza-kamatot követelt. Berezcki csak 1930-ban fizette meg a tartozást s ekkor már csaknem felényire csökkent a buza értéke s így Berezcki nemhogy károsodott volna, hanem még nyert is. Nem is kívánta Koroknai megbüntetését. A keddi főtárgyaláson a királyi ügyész mindezeket figyelembe véve, elítelte a zsarolás vádját Koroknai ellen, mire a törvényszék a további eljárást megszüntette.

Turul iskolai egyenruhák kitűnő minőségben, nagyon jutányosan Antalffy Gyula sportházában szerezhető be.

Vizsgálat indult egy újszülött gyanus halála miatt. Különös eset történt a múlt nap Mikepéres községben. Fintó Sándorné odavaló lakos újszülött gyermeknek adott életet. A szüléskor azonban nem hívták szülésznőt, hanem helyett Fintóné anyja működött közre. Az újszülött gyermek azonban néhány perccel a születése után gyanus körülmények között meghalt. Az esetet jelentették a debreceni királyi ügyészségnek s itt dr. Mező Sándor királyi ügyészségi elnök indítványára dr. Preimeszberger Jenő vizsgálóbíró elrendelte a holttest felboncolását s ugyanakkor megindul a vizsgálat annak megállapítására, hogy az újszülött halála miatt kit terhel a felelősség.

Meghívó. A hadirokkantak, hadiövezgyek és hadjárvaik nemzeti szövetségének Debrecen sz. kir. város csoportja 1930. évi november hó 30-án, vasárnap délután 3 órakor a városháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a csoport tagjai ezennel meghívotnak. A rendkívüli közgyűlés tárgya elnök, alelnökök, ügyvezető igazgató választása és több választmányi tagválasztás utján leendő bizottság. Debrecen, 1930 november hó 18-án. Dr. Varga Kálmán elnök. K. S. A. irodavezető.

Vörös bilincs címen most lejegyzet vitéz Garamszeghy Sándorné, nagyméretű szibériai regénye. E hadifogyó regény előszavát vitéz Gömbös Gyula honvédelmi miniszter írta. A könyv érdekességét növeli az a 113 drb eredeti, különféle foglyatáborban készült felvétel, melyet szibériai rabságából sikerült Garamszeghynek hazacsempeszni. A díszes kiállítású 21 éves könyv ára P 5.— Beszerezhető a főbizományos Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedésben, Piace-utca 8. Telefon 2—96.

Képeskönyvek. mesekönyvek, ifjúsági iratok nagy választékban Böhm Ferenc könyv-papírkereskedésében, Ferenc József-ut 7. Bika-szálló mellett.

Megérkeztek!

a legszebb perzsa és másféle szőnyeg-különlegességek igen kedvező árak mellett!

Továbbá:

Függönyök,
 Ágyterítők,
 Stoorok,
 Hencserterítők,

Paplanok,
 különféle takarók,
 futók,
 Butor szövetek stb.

Óriási választékban

Horn és Erdélyi

Debrecen, Kossuth u. 19. Csokonai színházzal szemben

Telefon 11—16.

Szabott árak.

Minden igényt kielégít Kontsek Divatruháza

Dr Szonay György leánygimnáziumi tanár előadása a Szülők Iskolájában

A Szülők Iskolája kedden este 6 órakor tartotta meg második előadását a városháza közgyűlési termében, amidőn dr Szonay György leánygimnáziumi tanár „A szülőfőle ismeretére és szeretetére való nevelés” című igen hangulatos és a neveléssel foglalkozók részére nagyon tanulságos és irányt mutató előadást tartott.

Férfies előadását azzal vezette be, hogy az iskolai tanítás bár e célkitűzéseknek szolgálatába áll, azonban ezt kérdést abból a szempontból kívánja megvilágítani, hogy a mai nevelő szülőknek, valamint az iskolai nevelésnek ezen a téren mely szempontokat kell szem előtt tartani. Mint nagy hibát kívánja megállapítani, hogy a ma iskolája az r. n. nemzeti tárgyak — így a történelem, földrajz tanítására — kevesebb időt szentel ma, mint régen, holott e nemzeti tárgyak alapos ismertetésére soha sem volt nagyobb szükség mint ma.

Az iskola külsőségeiben is teljesen nemzeti mivoltában igazán magyar, mert minden tanítást vezetőségének gondoskodnia kellene a történelmi és földrajzi szemléltető képeken kívül oly megfelelő helyiségről, hol a magyar növény és állatvilág ismertetésével nagyban elősegítené a nagy és áldott magyar természet tökéletes megismertetését.

Az előadás a hallgatóságánál mély nevelői hatást váltott ki. A kitűnő és közvetlen előadásért dr Veres István tanítóképző intézeti igazgató mondott köszönetet.

HARCIAI HANGOK A FRANCIA KAMARÁBAN NÉMETORSZÁG ELLEN.

Páris, november 25.

A képviselőház ma délelőtti ülésén tárgyalás alá vette a honvédelmi pólóhitelekre vonatkozó törvényjavaslatot. Elsőnek Renaudel szocialista képviselő szólalt fel, aki ellenzte az újabb katonai költségeket. A következő szólok Mande jobboldali képviselő volt, aki kijelentette, hogy sajnálja, hogy a kormány nem tartotta szükségesnek a fegyverkezés programjának általános kidolgozását. A német választások, valamint a békeszerződés revíziójára vonatkozó beszédek megleptek bennünket. Meg vagyunk győződve arról mondtotta, hogy Németország a határok móntásának kérdésében Franciaországot befejezett tények elé akarja állítani. Franciaország azonban akkor egységesen fog fellépni és minden eszközzel megvédi a maga és szövetségesei érdekeit.

Csapó-utca 67. szám
Bálint József
asztalos
ajánlja saját készítésű
butorait

TESTEDZÉS

Debrecenben kemény, de nem félelmetes ellenfél lesz a döntetlenre végzett Bástya

A III. kerület ellen mutatott forma bizakodást ad a Bocskay híveinek — Mindenki Bocskay jelvényvel jöjjen meg a mérkőzésen

Vasárnap délután háromnegyed 2 órakor a Diószegi uton a Bástya lesz a Bocskay ellenfele. Kemény mérkőzés lesz, mindenesetre meg kell dolgozni a pontokért, azonban hiába mutatja a szegedi csapat formajavulását a Hungaria ellen elért döntetlen, nem látszik valószínűnek, hogy a Bocskay ellen sikerre lehetessen kilátása Debrecenben a Bástyának. A szegediek sportpolitikája játékosainak lelkülete olyan, hogy ezeknek a tényezőknek alapján otthon sokkal nagyobb siker kilátással startolnak, mint idegenben. A professzionizmus bevezetése óta áll az a tapasztalat, hogy a szegedi együttes a saját pályáján a saját közönsége előtt félelmetes ellenfél a legnagyobb és a legpompásabb kondícióban lévő ellenfele számára is. Idegenben azonban valahogy kevésbé megy a játék a Bástyának, tulajdonos hiányzik a hazai közönség biztatása, könnyen összeroppan a csapat a szokatlan környezetben, ami talán következménye annak is, hogy Szegeden nem jó szóval, hanem a klubfelfoszlatás az első csapatból való kitéréllandó fenyegetésével öntenek energiát a standard csapat tagjaiba. Debrecenben a legjobb eredménye döntetlen volt a Bástyának, pedig az egykori Bástyának ma már nem egyenértékű a most játszó együttes. Mindez természetesen nem azt teszi, hogy biztos a vasárnapi két pont. Teljes energiával meg kell dolgozni a Bocskaynak a győzelemért és a közönségnek ugy egybe kell formi csapatával, amint tette azta a III. kerület elleni mérkőzés 18 percében. A Bocskaynak még a Bástyával a Budai 11-el és a III. kerülettel van mérkőzése ebben a szezonban és példátlan fontos egytől-egyig ez a 6 pont. A második, vagy a harmadik helyet jelentheti minden pont megszerzése, mert leadni pontjai nincsenek a debreceni csapatnak, hogyha a tabellán előkelő helyezést akar elérni. Ez már maga érdemessé teszi, hogy a közönség a derbi meccsekhez hasonló nagy számban jelenjen meg a pályán, hogy szívvel-lelkel együtt érezzen a csapattal, amelynek minden energiát bele kell fektetni ezekbe a meccsekbe. Az érdeklődés bizonyosan nagy lesz a Bocskay hívei részéről.

December 14-én játszik le újra a Bocskay-III. Kerület mérkőzést

Budapest, november 25.

A professzionista labdarugó alszövetség első számú intézőbizottsága

ma esti ülésén hivatalból foglalkozott a vasárnapi vihar miatt a második féldő harmadik percében megszakadt Pécs-Baranya-Budai II. elsőosztályú ligamérkőzés ügyével. Az intézőbizottság a fennálló szabályok alapján a mérkőzést december 14-én újra lejátszatja. Tudomásul vette a bizottság az elhunyt vasárnapi időjárás miatt a Nemzeti — Ujpest és a Bocskay-III. kerület közötti mérkőzéseknek december 14-én történő lejátszását.

Szigethy akadémikus kiváló szereplése a vasárnap lejátszott DEAC-DGASE klubkori miniatűr céllövőversenyen

November 23-án zajlott le a debreceni Polgári Lovászegylet nagyterdei tőtőren a DEAC-DGASE miniatűr céllövőcsapatai ez alkalommal mérték össze erejüket először.

A rossz, esős idő ellenére is a verseny igen szép eredményeket tud felmutatni, bár mindkét csapat tagjai szellett formájukon jóval alól szerepeltek.

A verseny szenzációja: Szigethy Gyula DGASE, a közismert kiváló céllövő, a nemzetközi céltáblán fekvő testhelyzetben elért 10 lövés — 100 körös eredménye (10-es kör — 2 cm tönérső), mely Európában eddig elért legjobb eredmény.

Szigethy ezzel új világrekordot állított fel, mely kiváló szereplésével dicsőséget hozott nemcsak a gazdasági akadémiára és Debrecen városra, hanem egész Magyarországra is.

Egyénileg kiváló eredményt ért még el gróf Wass Albert 88-as álló sorozatával, mely országos viszonylatban is kimagasló teljesítmény.

A csapatverseny erős küzdelem után a Gazdasági Akadémia csapata nyerte meg 200—1561 egységgel. A csapat tagjai: Szigethy Gyula 334 kör, gróf Wass Albert 319, Molnár László 314, Küthy Ferenc 300, Külik József 294 kör. A DEAC csapata 199—1512 kört ért el.

Egyéni versenyben: 1. Szigethy, 2. gróf Wass, 3. Gaál DEAC, 4. Czelloth DEAC, 5. Molnár.

A juri elnöke Zsákay József rendőrkapitány volt, aki pártatlan bíráskodással mindkét csapat megelégedését érdemelte ki.

A verseny mindkét fél részéről számos hölgy és férfi érdeklődő jelenlétével folyt le.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

HETI MŰSOR:

Szerdán délután ifjúsági előadás: Hajnalban, délben, este.
Szerdán este: Lila test, sárga sapka. Bérlet B) 10.
Csütörtökön: Partitók. Diszeloadás Kisfaludy centennárium.
Pénteken: Lila test, sárga sapka. Bérlet C) 10.
Szombaton: Leona, Premier. — Kardoss Géza fellépéssel.
Vasárnap d. u.: Lila test, sárga sapka. Vasárnap este: Cigányszerzem. Lohár repríz.

Hangos magyar dráma az Urániában
Az orvos titka

Magyar színészek első gárdája lép ezen a hangos filmen keresztül a debreceni közönség elé egy komoly ihandrámában. Ez a bemutatkozás várakozáson felül sikerült. Somlay Arthur pompás beszélőkészsége és dallás, kissé megtört alakja elleneszenes szerepében is teljes sikert arat. Bajor Gizi hangja már invitásra szól. A rendezőnek most is ügyelni kellett volna, hogy a beszélő leendő-készülékek mai fejlődést stádiumukban a lágy hangot nagyon torzítják és ezért a színésznek keményebben kell a rendezővel beszélni, hogy teljes beszéd-illúziót keltsen.

A darab meséje izgatott és minden percet leköt. Teljes megnyugvást nem hoz a szeszélyes asszonyi sors, különösen nem a néző számára, aki az orvos titkát ismeri. A végső kioldódás megokolása, a fertőtől első-öt és ennek kiderülte előtti, szerelmesének szerencsétlen halála folytán visszatérő asszony lelke egy kicsit sötétben marad.

A visszatérő asszony, a vacsorára érkező vendégek, köztük a titkot tudó orvos az események és hírek sodrában olyan bravuroz drámai jelenetet játszanak meg, amely a legblazirtabb mozilátogatót is friss benyomással lepi meg.

Ez a darab a kisértő Sicc filmmel és mesejátékkal együtt jó műsort jelent az Urániában. (kd—)

Hubermann hangversenye december 4-én az Arany Bika disztermében. Zenekedvelők Körenek második bérleti estje. London, Páris, Berlin és Budapest után Debrecen az első, amelynek közönsége hallhatja a világ legnagyobb hegedűművészt. A bérleti helyeken kívül fentmaradt jegyeket a Kör pénztára és a Méliusz könyvkereskedés árusítja. A példátlanul nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos, hogy mindenki lejjében gondoskodjék jegyéről.

Ma minden ember az inségesek segítségére siet, segítsen Ön is a nyomorgókon. Vegyen jótékony célú Állami sorsjegyet, mellyel nemcsak jótékony célt gyakorol, de megnyerheti a 30.000 pengős főnyereményt. Kapható minden dohánytözsdeben.

Kitűnő házi koszt

kapható úgy kihordásra, mint bentétközétre

Burgondia-utca 2. sz.

Mindeféle bel és külföldi

**szén, koks, tojásbrikett,
tüzifa és Berentei szén**

Retorta bakkaszén, kicsinyben és nagyban házhoz szállítva is

Gabányi Sándor utóda

Láng Miklós, Debrecen legrégebb cégénél
a legolcsóbb napl áron beszerezhető

Csapó-utca 28. szám.

Telefonszám: 4-49

ANYAKÖNYVI HIREK

Házasságok: Bucsal József—Csáki Julia, Kis János—Györi Margit, Joób Imre—Ferenc Márta.

Halálozások: Ferenc András rkath. 48 éves Erzsébet-u. 46, Szabó János rkath. 3 éves Nagycsere 8, Nyilván János rkath. 64 éves Bajnok-u. 11. Gu-lyás József ref. 5 hónapos Arany János utca 45.

Születések: Papp Áron kömüves leány Irma, Herman Máttyás fm. fiu Ferenc, Fodor Lajos cipész fiu Sándor, Pócsik Antal utkaparó leány Eszter, Tim János festő fiu Tibor, Szilka Ferenc kő-nyári altiszt fiu Ferenc, Pengőváz László kalapos leány Éva, Feitellbaum Jakab kereskedő leány Hella, Székely János fm. fiu János, 3 halva születés és 6 törvénytelen újszülött.

RADIO

Budapest. D. e. 9.15: Hangverseny. Közreműködik: Thury Jenka (ének), Solthay György (zongora) és Lux József (ének). Zongorán kísér: Polgár Tibor. 9.30: Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Vízállásjelentés. 12: Déli hangverseny az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 12.05: Az Országos Postászenekar hangversenye. Karaggy: Krad Antal. 12.25: Hírek. 12.35: A hangverseny folytatása. 1: Pontos időjárás- és vízállásjelentés. 2.40: Hírek, élelmiszerárak. 3: Piai zenek. 3.10: M. Hrabovszky Julia előadása: „Málta”. 4.45: Pontos időjárás- és vízállásjelentés. Hírek. 5: zalai Szalay László dr. novellái: 1. A ságár. 2. Kís a napfény. Pelóvassa Fejér József dr. 5.25: Hangverseny. Közreműködik: Sztranzky Aranka operatőreskő és Országh Tivadar hegedűművész. Zongorán kísér: Polgár Tibor. 6.30: Olasz nyelvoktatás. (Gallerani Donaventura.) 7: „Az énekt ná”. Itta és felvessza: Tóvölgyi Elemér dr. 7.30: A Műveltség szalonzenekar hangversenye. 8.30: Számvetés a Stúdió-ból: „A velencei kalmar. Vigjétek 5 felvonásban. Itta: Szalkovszky. Fordított: Radó Antal. Rendező: Odry Árpád. Utána: Pontos időjárás- és vízállás-jelentés. Hírek. 10.45: Horváth Lóránt angolnyelvű előadása: „A short talk on Hungarian music. (Rövid beszámoló a magyar zenéről.) — Majd: ifj. debreceni Kiss Béla és egyényszenekarunk hangversenye. Részletes és külföldi műsor a heti rádió mellékletünkben.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

- November 26-án. Csapod, Dombóvár, Mány, Szentantalfa. Kirakodóvásár: Mezőkomárom, Szombathely. November 27-én. Badrogkeresztúr, Tiszalök. Állatvásár: Kapuvár. November 28-án. Szentis. Veszprém. November 29-én. Apátfalva. Marha- és kirakodóvásár: Bánokszentgyörgy. Sertésvásár: Szeged. Kirakodóvásár: Szentés. November 30-án. Baja, Fülöpszállás, Szeged (sertésvásár nincs), Turkevy. Kirakodóvásár: Sényeháza. December 1-én. Abony, Babosa, Bonyhád, Csákvár (sertésvásár nincs), Dunapetely (sertésvásár nincs), Fejtoszentmiklós (sertésvásár nincs), Hédekvár, Jaszpáti, Kemárom, Kölese, Kő-szagórs, Mándok, Nagyoroszi, Nyiregyháza, Pücs, Sajószentpéter, Sárvár (ó-vásár nincs), Sellye, Siklós, Szany, Tiszócsa, Vámosmikola, Zalaezerszeg (sertésvásár nincs). Állatvásár: Eger, Szilák, Békéscsaba (óvásár nincs). December 2-án. Beled, Nagyecsed, Nagyhantza (sertésvásár nincs), Ló-vásár: Békéscsaba. Kirakodóvásár: Szi-rák. December 3-án. Bélapátfalva, Hajdu-nás, Nyiregyháza, Olaszliszka, Tap-olca. Kirakodóvásár: Békéscsaba. Állat-vásár: Janosháza, Miskolc Zirc (sertés-vásár nincs).

HAJDUFOLD KÖZGAZDASÁGA

Szerkeszti: Meissner Károly.

a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara s.-titkára.

Átlag tíz fillérrel estek az árak a terménytözsén

A tengerentúli gabonapiacokról továbbra is szilárd irányzatot jelentettek. Különösen Csikágóból jelentettek magas buzaárakat, amivel szemben Liverpool a mai nyitáskor csak egynegyed penny áremelkedésről számolt be, ez is csak későbbi terminusra szólt. Az ellentétes jelentések hatása alatt nálunk a spekuláció bizonyos tartózkodást tanúsított annyival is inkább, mert a liverpooli tőzsdét ma már irányadónak tartják. Miután Csikágóban az árak alakulás a spekuláció véleménye szerint nem a kereslet és a kínálat törvényei szerint történik, hanem a Farm-board direktuma alapján. Miután pedig nálunk tegnap teljes mértékben érvényesült a külföldi irányítás, úgyhogy meglehetősen magas árfolyamok mellett zárult az üzlet, a mai tőzsdén kisebb visszacsúszást mutatkoztak és realizációs eladásokra az árak átlag 10 fillérrel olcsóbbodtak. A magyar buza márciusra 15.66—15.70, májusra 15.68—15.64 pengős árfolyamot jegyeztek. A rozs márciusra 9.30—9.38 pengővel eserült kazdát. A tengeri májusra 12.20—12.28 pengő között változott.

A készáru piacon tartott irányzat mellett a tegnapi árfolyamok vannak felzárkózva és csak helyenként érvényesült kisebb áremelkedés. A takarmány-piac lényegesen átlagos. A magpiacokon csak olcsó fordult elő illetékes tartott irányzat mellett. A lisztárak nem változtak.

Zürichi zárlat:

Páris 20.28, London 25.06 és hétvégén, Newyork 516.25, Bruxelles 71.98, Milánó 27.01 és fél, Madrid 57.80, Amsterdam 207.80, Berlin 123.11, Wien 72.66, Szófia 3.73 és egynegyed, Prága 15.30 és egynegyed, Varsó 57.85, Budapest 90.25, Belgrád 9.12.80, Bulvar 3.06.36.

Piaci árak Debrecenben

Zöldszékárak: Gomba 200, spenót 60—70, sóska 80, burgonya 8—16, veres-burgonya 8—10, fokhagyma 18—20, zöld-ség 25—26, éfkló 15—20, bab 32—30 600 gr darabja. Kelkáposzta 10—25, vese-káposzta 10—50, fehércáposzta 4—15, verek 2—8, kalaribé 4—10, karfiol 18—18 600 gr darabja. Baromfiárak: Tojás 15—18 fillér darabja; csirke 200—250, tyúk 400, kacsa 600—500, kumpán 500 fillér párja. Liba 120—150, kacska 110—130, pulyka 110—

115, tyúk 120—125 fillér kilója. Gyümölcsárak: Alma 46—140, szőlő 70—100, bírs 100—150, gesztenye 70, dióbél 400, dió 120 fillér kilója.

Csikágói terménytözsdezárlat Csikágó, november 25.

Table with columns: Mai zárlat cent bushel, Előző zárlat cent bushel, Buza, Tengeri, Zab, Rozs. Rows include Dec, Márc, Május for each category.

Debreceni állatvásár

A keddi lovéssáron a felhajtás közepes. Árak: jó ló 400—550, közepes 250-tól felfelé, silány 30-nál kezdődik. A szarvasmarhavásáron nagy volt a felhajtás, vágómarha 60—70 fillér, szopósborjú 120—130 fillér, fejős tehén 180—460, jármos ökör párja 600—900 pengő.

Ingyen utasítás mindenkinek. Saját

Takarékosság Kontsek Divatruházában vásárolni

A debreceni kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság 28711—1930 Irsz.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY-KIVONAT

Magyar Österemlé Rt. budapesti cég végrehajtónak Rózsensámen Endre nyíracsádi lakos végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatósági végrehajtási árverést 346 P 40 fillér tökélettel és járulékal behajtása végett a debreceni kir. járásbíróóság területén lévő, Nyír-mártonfalva községben fekvő s a nyír-mártonfalvi 211. tkv. betétben A L 1—10. sorsz. 833—898 hrsz. a foglalt, a Krucsay részülében fekvő 123 hold, 1319 öl területű szántó, rét, ut, mocsár, szőlő és 146 sz. házból a B. 8. sorsz. bejegyzés szerint Rózsensámen Sándor nevében álló egytizenegyed részére 28711 pengő kiküldtési árban úgy azonban, hogy amennyiben ezen illetőség a C. 5. sorsz. alatt özy. Rózsensámen Hermann Schwartz néni javára bekebelezett özevgyi haszonélvezeti jogot megelőző laugsorban bek. belezett jelzálogos követelések kielégítésére szükségesnek mutatkozó 20160 P-nél kevesebb összegért adatkék el, — az árverés hatály-talanul válk s az illetőség az özevgyi haszonélvezeti jog fenntartása nélkül a kitézött határonon újban elárve-reztetik.

Az árverést 1930. évi december hó 29. napján délelőtt 11 órakor Nyír-mártonfalva községüzánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kiküldtési ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverési szándékozók köteles-k bánatpénzzel a kiküldtési ár 10 százalé-kát készpénzben, vagy az 1881:IX. t. e. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldtési ár letéti helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldtési ártól adatkék el és az árverési feltételeket aláírni.

Az, aki az ingatlanért a kiküldtési ár-nál magasabb igényt tett, ha többet igényel senki sem akar, köteles nyom-ban a kiküldtési ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiege-sztetni.

Debrecen, 1930 október 2. napján. Dr Unger sk. kir. járásbíró A kiadmány hitefelt: Szentgyörgyi, kiadó.

Nyomtatványokat

a legpontosabban, izléses ki-vitelben és jutányosan készít a

Magyar Nemzeti Könyvnyomda

Modernül beran-dott könyvkészés-tünkben mindenféle könyvkészési- és bérdiszmutak pon-tosan készülnek. Telefon 3-47. szám.

Debrecen, József kir. herceg-utca 16. sz.

Bárány Rádió

Szentanna 1. Telefon 503.

- Rádiók, csillárok, villanycikkék legolcsóbb forrása. Kényelmes részletfizetés. Sz. lid kiszolgálás.

VICTORIA ANÓD TOVÁBB TART

APRO HIRDETESEK

LEVELEZÉS
 "Hatal ügyvéd"
 jellegű level van, kérem átvenni Kellemes teli estéktől. 1049

HÁZASSÁG
 Legújszkebbben közveit házasságokat Hamburger ügyrendszert házasságközvetítő írója Nyiregyháza. 906

Megismerkednék házasság céljából 35 év körüli nővel. Lehet gazdagok családból is. Vagyonom 20 ezer, jóvedelmem nyugdíj s egyéb napi 200 pengő. Levelek, rta egymást megírtuk jellegűre a kiadóba. 1017

ÁLLÁST KERESŐ FÉRFIAK

Jó bizonyítvánnyal rendelkező, 30 éves nőten keresz ajánlkozok önálló vagy segédi minőségbe vidékre is. Járta a világ, konyha- és gyümölcskertészetben s a kőműveshez is ért. — Griczman József, Debrecen, Varga utca 28. sz. 1020

30 éves nős, agilis férfi önhibáján kívül lérszemesökkel és miatt állás nélkül, 30 éves jó bizonyítvánnyal, 1000 P óvadékkal pénzbeszedő, raktárnoki házfelügyelői vagy bármilyen szerény, de biztos állást vállal. Megkeresést "Török" jellegűre a kiadóhivatalba, Kossuth u. 3. kőr. 829

Kisebbségi katonai rendelkező fiatalember inkasszót vagy valami hozzá hasonló állást keres. — Levelet "Szerény" jellegűre a kiadóba kérek. 724

1000 P óvadékkal 28 éves nős, ember agilis munkaerő, pénzbeszedő vagy bármilyen bizalmi állást vállal. "Török" jellegűre a kiadóba. 840

ÁLLÁST KERESŐ NŐK

Perfekt varrónő, házakhoz ajánlkozok varrni. Otthon is jutányosan vállal. Széchenyi ut 10. sz. 1202

Francia szabónő, ki, fehérneműt is szépen varr, ajánlkozok házakhoz napi 250 pengőért. Uranyé, Kécs utca 46. szám.

Hölgyfodrásznő alkalmazást keres, különösen ondulát, esetleg jobb úri házaknál is végzi az ondulást. — Cim a kiadóban. 971

Mosást, vasalást vállalom 3 pengőért. Rác Eszter, Homokkert, Bujdosó-utca 7-a. sz. 1002

BETÜLTENDŐ ÁLLÁS NŐKNEK
 Könyvkötészetbe tanulólány felvétetik. Jelentkezni lehet József kir. herceg utca 16. sz.

December elsőjére felveszek egyes kifizető leányt reggel héttől este kilencig. — Svájd Tejivó, Piac utca 26. 1347

BETÜLTENDŐ ÁLLÁS FÉRFIAKNAK

Ügynökök magas jutalékkal háztartási cikk eladására felvétetik. Hatvan utca 67. 1310

BUTOROZOTT SZOBA

Elegánsan butorozott szoba vízvezetékekkel kiadó. Arany János utca 40. délután fél 3-tól 4-ig 1010

Butorozott szoba 1-2 személy részére kiadó. Csonka utca 5. szám. 985

Magasabb rangú tisztviselő vagy katonatisztnak kiadó egy különbejáratu szobában, előszobával és teljes komforttal. Miklós utca 51. szám. 1941

Butorozott garzon lakás szoba, előszoba, fürdőszoba W. C. Magoss György utca 14. szám alatt közközház-szal szemben december 1-re, esetleg rögtön kiadó. 975

Nagyállománál butorozott udvari kis-szoba december 1-re kiadó. Ispóty u. 13. sz. 951

Butorozott szoba konyha használatos olcsón kiadó. Huszár utca 13. Széchenyi u. végén. 1043

Utcai butorozott szoba, esetleg ellátással 1-2 személynek kiadó. Püspöki palota I. em. 38. 708

Kiadó csinosan butorozott utcai szoba 15-ére. Csapó utca 56. 1343

KIADÓ LAKÁS

Két utcai szoba, előszoba iróasztalnak, garzon lakásnak december 1-re kiadó. — Csapó utca 10. szám. 1065

Két egy szoba, konyha, előszoba lakás, esetleg egyben is kiadó. Péterfia u. 14. szám. 1063

Kiadó különbejáratu, szép utcai szoba 1-2 személynek. Bethlen utca 72. sz. 1062

Háromszobás fürdőszobás lakás, két szoba, előszoba azonnal kiadó. Csapó utca 24. sz. 1067

Egy szobás lakás kiadó. — Házidologért jutányosan megkapható. Széchenyi ut 13. 1066

Kiadó szép szoba, konyha, mellékhelyiségekkel azonnal József kir. herceg utca 25. szám. 1208

Egy szoba, konyha kiadó. — Tanító utca 11. szám. 1203

Kiadó szoba, konyha, kamra. Honvéd-u. 57. — Eladó ebédliokredenc butorokkal. 1277

Teleki 46. alatt kis szoba 12 pengőért. Wesselényi-tér 45. alatt 3 szobás, mellékhelyiségekkel, külön udvarral, jóságartással 65 pengőért december 1-re kiadó. 1262

Háromszoba, előszoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel álló lakás, gyümölcsös május hó elsejére kiadó. Értekezhetni: Kálmán-tér 11. szám, ügyvédi iroda. 1280

Kiadó egyszoba, konyha, fűszekamra. Búdi-utca 11. szám. KD.

Szoba, konyhas lakás december elsejére kiadó. Erzsébet utca 31. 1261

Kiadó egy udvari szoba december 1-re. Csillag u. 82. szám. 978

István ut 45. I. em. 2 szoba, előszoba, konyha, világos, egészséges, villany bevezetve olcsón, azonnal kiadó. Értekezés Hunyadi utca 23. szám. 897

ELADÓ INGÓSÁG

Hungária mérleg, 20 kilós, megőrzésből olcsón eladó. — Kézbe átveszek. Központi Előjár, Csapó utca 24. 1341

Zongora 4 szék, egy ebédli kredenc, 4 plüss fotel. Széchenyi-utca 44. 1276

Egy jókarban levő gyorstereautó azonnal eladó. — Cm Onossay u. 43. sz. 1321

Rádió 4 lámpás elvezetés miatt gen olcsón eladó. Hatvan utca 13. II. emelet bal. 5208

170 P kézzpéztartó eladó jókarban lévő írógép. Megtekinthető Mester-u. 48. 732

OKTATÁS

Énekianítás, Hangképzés a legelső angolnyelvtanítás módjával előkészítésének szorgára légezés-technika és tökéletes hangképzés tanítása. Jejentkezés naponta 2-6-g, Csapó utca 40. I. emelet. Próbáének ingyen.

TELJES ELLÁTÁS

Vidéki gyermek tanuló gondos ápolásban és teljes ellátásban részreülne. Cim a kiadóban. 1117

BUTOROK

Ebédliokszekrényt jókarban levőt keresek megvételre. Ajánlatot ebédliokszekrény jellegűre a kiadóba kérek. 843

Egy teljesen új részdronyos összecskható vaságy és egy alig használt zsakkabát mellényel eladó. Lőrinczy, Nagyvárad utca 10. 1344

Üveges antik komót új hálószobába, több butor eladó. — Varga utca 23. 1346

AUTO, MOTO, KEELPER

Autó, kifogástalan állapotban, kombinéval olcsón eladó. Cim a kiadóban. 1011

Autófuvarozást legjutányosabban vállalok. Vigkedői Mihály u. 10. sz. Telefon 9-47.

Teherautó. Szállítás az ország egész területére gyors járatu teherautóinkkal olcsón vállalunk. Autóforgalmi Rt. Hatvan u. 53. Telefon 15-12. 982

Asztalosnak való teljes felszerelés eladó. Csonka utca 5. 984

ELADÓ ÁLLATOK

Eladó 4 szék, egy ebédli kredenc, 4 plüss fotel. Széchenyi-utca 44. 1276

Fajtisztá galambok tuissaporodás miatt olcsón eladók. — Apafi utca 20. szám. 5323

ÜZLET, MOHÉLY, BAKTÁR

Étkező jömeneteli központban családi okok miatt sürgősen átadó. Cim a kiadóban. 853

Üzlet, forgalmas helyen, főtéren azonnal kiadó. — Sas-utca 4. 925

Nagy, kétportálos üzlethelyiség, egészben, vagy részben kiadó. Révész. Hunyadi-utca 21. szám. 1184

Nagy kétportálos üzlethelyiség egészben vagy részben kiadó. Révész, Hunyadi utca 21. 1255

AJÁNLAT

Izletes kőser házikoszt háznál és kihordásra kapható. Fűvészkeret utca 8. sz. Weisz. 1345

Elvállalok cserépkályhák átrakását tisztítását, javítását, találatiüzhelyek rakását, javítását vidékre is. — Nagy János kályhás-mester, Debrecen, Simonffy u. 41. V.

Kardokat bajoneteket, autó és bármilyen alkatrészeket szépen és olcsón nikkelez Földváry csak. Széchenyi utca 55. Telefon 168. 2856

Mindenkit érdekel! Partiba vettem nagyobb térel szövetekeket, férfiruha, kosztüm és felöltökre, míg a készlet tartása felitató olcsó árban árusítom. Batthyány 13., udvarban. 1271

Betétekre magas kamatot ad, kölcsönöket folyósít házakre. Gazdak Bankja, Kossuth utca. 1022

Arcképes igazolványba való fényképek, művészi levelezőlapok legolcsóbban: — Varga műterem, Piac u. 7. szám. 1290

Város alatti tejgazdaság tejhaszonra vállat teheneiket. S. S. Postafiók 127. 1234

Téli kabátot 16 P, utcai ruhát 8 pengőért készítt dívatlap szerint Mihályi Róza, Ótalmos utca 1. szám. 960

Hústöstölés olcsón, kifogástalanul Zoldfa utca 3. szám alatt. 1231

Gallértisztítás hófehérre magas fényre 7 fillértől. Legszelűben, legolcsóbban fest, mos, tisztít Libánd Péterfia 4., keresztútjélet. 361

Beékre mes, is mia ójuk a legmagasabb kamato. Kölsönöket olcsón folyósítunk Debreceni Népszovány Hitelszövetkezet. Szent Anna utca 10-12. Batthyány sarok, bérapala.

Olcsó elerustás. Már 4 P 80 fillértől télikabátözetet vásárolhat Dománál. — Csapó 4. 1239

KÜLÖNFÉLE

Keresünk megvételre egy nyolcados vilanymotort. Fodor Testvérek, Szent Anna utca 12. 1330

ELADÓ HÁZ

Vasutasok itt az olcsó ház, nagyföldmáshoz 5 percre, van benne 3 kétszobás és egy egyszobás lakás, — egy 2 szobás az modern azon kívül istálló, villany, vízvezeték, világos venni 10.000 pengővel. Timár utca 26. sz. * és sötétince, meg lehet

ELADÓ FÖLD

Erdőeladás Tokaj hegylán, Erdőfélyc községben, cca 430 kat. hold 10-40 éves faállományu erdő. — mint egy nagyobb erdő ingatlan tulajdno hányada, kedvező áron és fizetési feltételek mellett eladó. Felvilágosítást ad a Tiszán tál Mezőgazdasági Hivatalúzet Rt. Kossuth utca 8. 435

Házhelyek az Egyetem közelében közelében igen kedvező áron és fizetési feltételek mellett eladók. Értekezhetni a Tiszavideki Mezőgazdak Szövetkezetnél, Hunyadi utca 2. szám. 1933

Eladó a Gróf Vécsey u. 29. sz. három holdas házastelek és a Kendoros mellett 9 hold föld. Értekezni lehet Szent Anna utca 47. szám. 1034

BIRTOK-BERLET

59 kat. hold elsörendű tanya föld öszi vetéssel együtt azonnal haszonbérbe adó három évre. Felvilágosítás dr Pécsi és dr P. Pap ügyvédeknel, Werböczy u. 4. 1063